

Z obsahu:

Svatý je Pán, náš Bůh

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
27. listopadu 2002
- strana 2 -

Tajemství života

Na otázky Gianni Valente
odpovídá kardinál
Godfried Danneels
- strana 4 -

Korunní svědek

Kristova náměstka
Paul Badde
- strana 6 -

**Vracet se ke koncilu
a k Eucharistii**

Z promluvy Jana Pavla II.
k účastníkům plenárního
shromáždění papežské
rady pro laiky
- strana 7 -

Homosexualita

Učení katolické církve
o homosexualitě
- strana 8 -

**Jak se učím
rozjímat růžencová
„Tajemství světla“**

Mons. Josef Hrdlička
- strana 10 -

Oltář jako střed rodiny

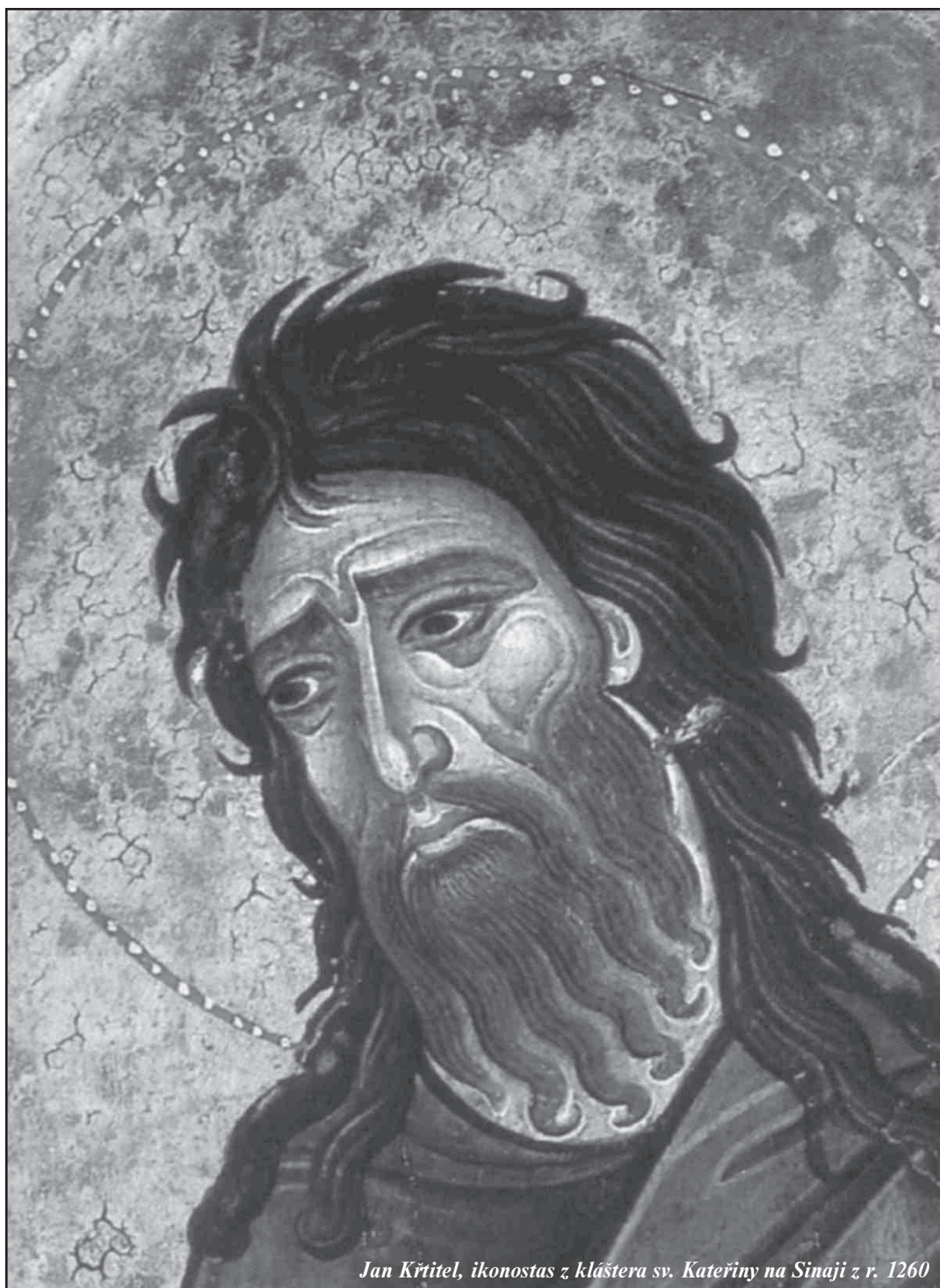
- strana 11 -

Pomluvy na adresu

P. Jozo Zovka
- strana 13 -

Skutečná tvář otce Pia (50)

- strana 14 -

Jan Křtitel, ikonostas z kláštera sv. Kateřiny na Sinaji z r. 1260

EDITORIAL

To, co se dělo u Jordánu vlivem působení Jana Křtitele, bylo zcela ojedinělé jak svým obsahem, tak svým rozsahem. Byla to dlouho neslýchaná masová náboženská obnova, za kterou by židovští předáci měli vzdávat Hospodinu chválu a dík. Ale očitý svědek a učedník Jana Křtitele nás informuje hned na začátku své obsírné zprávy o Ježíši z Nazareta, že tato velká a nadějná duchovní obnova u Betsaidy v Zajordánii vyvolává u oficiálních struktur rozpaky a nelibost. Místo aby se připojili k zástupům věřících, vypravili se za novým prorokem a přijali křest pokání, posílají za ním předáci z Jeruzaléma vyšetřující komisi. Pokorná kajicnost širokých zástupů jako by byla spíše jen projevem jejich nevědomosti. Již tato vstupní epizoda je ve skutečnosti první ilustrací smutného konstatování čtvrtého evangelia, že svět nepoznal svého Stvořitele, když sestoupil mezi lidi, a že ho dokonce nepřijali ani jeho vlastní.

Jan Křtitel vynáší nekompromisní diagnózu: Neznáte Mesiáše! Nejedná se o neznalost způsobenou nedostatkem informací, je to neznalost zaviněná vlastní zaslíbeností, domýšlivostí a opovržlivostí. Tito přední Židé budou mít na to celé tři roky, aby Mesiáše poznali, ale marně. Až bude vedoucí elita u konce se svými argumenty, přijdou ke slovu intriky a pomluvy nejhoršího kalibru a nakonec dojde k uplatnění mocenských nástrojů.

Co se na této lidské „logice a taktice“ změnilo za 2000 let? Jen to, že si člověk vytvořil nástroje, které umožňují mnohem účinněji šířit nejen pravdu a dobro, ale i pomluvy a lži. Proto vyslovit dnes v době masmédií o někom jakoukoliv nepravdu, která poškozuje jeho dobrou pověst, zvláště když se tak děje ať už explicitně nebo implicitně ve vlastním zájmu, je mnohem těžší hřích, než tomu bylo v době farizeů. Pohoršuje nás, když nás nepřítel

Pokračování na str. 13

Svatý je Pán, náš Bůh

Žalm 98 – ranní chvály, čtvrtek 3. týdne

Hospodin kraluje. Tato aklamace otevírá žalm 98, který jsme právě vyslechli, a odhaluje v něm základní a charakteristické téma literárního druhu. Jedná se o zpěv, který Boží lid vysílá k Hospodinu, jenž vládne světu a dějinám jako nejvyšší a transcendentní vládce. Navazuje na jiné podobné hymny – žalmy 95–97, které již byly předmětem našich úvah a které liturgie chval zařazuje jako ideální ranní modlitbu.

Když totiž věřící začíná svůj den, ví, že není vydán slepé a temné náhodě ani odkázán na nejistotu své svobody ani podroben cizímu rozhodování ani ovládnutí proměnami dějin. Ví, že nade vši pozemskou skutečností se tyčí Stvořitel a Spasitel ve své velikosti, svatosti a milosrdenství.

Badatelé uvádějí různé hypotézy o tom, jak byl tento žalm využíván v liturgii síónského chrámu. Má totiž vůni kontemplativní chvály a vystupuje k Hospodinu, který trůní v nebeské slávě před všemi národy a zemí (srov. v. 1). A přece Bůh se zpřítomňuje v prostoru uprostřed společenství, tj. v Jeruzalémě (srov. v. 2), a projevuje se jako „Bůh s námi“.

Boží svatost

Již v prvních verších uděluje Žalmista Bohu sedm oslavných titulů: je král, veliký, vyvýšený, hrozný, svatý, mocný, spravedlivý (srov. s. 1–4). Ještě dále je Bůh představen také s přívlastkem „milostivý“ (v. 8). Důraz se klade především na Boží svatost: třikrát se totiž opakuje – jakoby ve formě antifony – že je svatý (v. 3.5.9). Ten výraz v biblické řeči označuje především Boží transcendenci. Bůh je nad

námi, nekonečně převyšuje každého svého tvora. Tato transcendence ho nicméně nedělá vládcem necitelným a odcizeným: když je vzýván, odpovídá (srov. v. 6). Bůh je ten, který může spasit, jediný, kdo může zachránit lidstvo ze zla a ze smrti. On totiž *miluje spravedlnost a právo a spravedlnost vykonává v Jakubovi* (v. 4).

Na téma Boží svatosti napsali církevní Otcové nesčetné úvahy a oslavovali tak Boží nedostupnost. Tento transcendentní a svatý Bůh se nicméně učinil blízkým člověku. Dokonce, jak říká sv. Ireneus, „zvykl si“ na člověka již ve Starém zákoně, ukazoval se ve zjeveních a mluvil prostřednictvím proroků, zatímco člověk „si zvykl“ na Boha a naučil se ho následovat a poslouchat. Navíc sv. Efrém v jednom ze svých hymnů zdůrazňuje, že skrze vtělení „Svatý si učinil příbytek v lůně (Mariině) tělesným způsobem a nyní si dělá příbytek duchovním způsobem v mysli“ (Hymny o Narození Páně, 4, 130). Dokonce v daru Eucharistie analogicky ke vtělení „Lék Života sestoupil z výše, aby přebýval v těch, kteří jsou toho hodni. Když do nás vstoupil, zabydlil se u nás, a tak se my sami posvěcujeme v něm“ (Inni conservati in armeno, 47,27.30).

Toto hluboké pouto mezi „svatostí“ a Boží blízkostí se

rozvíjí také v žalmu 98. Neboť po kontemplaci o absolutní dokonalosti Hospodina Žalmista připomíná, že Bůh byl v ustavičném kontaktu se svým lidem skrze Mojžíše a Árona, své prostředníky, podobně jako skrze Samuela, svého proroka. On hovořil a oni naslouchali, trestal přestupky, ale také odpouštěl.

Boží blízkost

Znamením této jeho přítomnosti uprostřed lidu byla *podnož jeho nohou*, tj. trůn archy v síónském chrámě (srov. v. 5–8). Svatý a neviditelný Bůh se tedy dával k dispozici svému lidu skrze zákonodárce Mojžíše, kněze Árona a proroka Samuela. Zjevoval se ve slovech a skutcích spásy a soudu a byl přítomen na Síónu skrze kult slaveň v chrámě.

Můžeme tedy říct, že žalm 98 se dnes uskutečňuje v Církvi, v sídle přítomnosti Boha svatého a transcendentního. Hospodin se neodebral do nepřístupného prostoru svého tajemství, nezůstává lhostejný k našim dějinám a našim očekáváním. On *přichází, aby soudil zemi. Bude soudit svět podle spravedlnosti a národy podle práva* (Ž 97,9).

Bůh přišel mezi nás především ve svém Synu, stal se jedním z nás a vlil nám svůj život, svou svatost. Proto nyní zakoušíme Boha nikoliv ve strachu, ale s důvěrou. Máme totiž v Kristu velebně svatého, nevinného a bez poskvrny. On *je schopen přinést navždy spásu těm, kdo skrze něho přicházejí k Bohu, neboť je stále živ, aby se za ně přimlouval* (Žid 7,25). Náš zpěv je tedy plný jasu a radosti: oslavuje Pána a Krále, který přebývá mezi námi a setře každou slzu s našich očí (srov. Sk 21,3–4).

Bolletino Vaticano
27. listopadu 2002
Mezititulky
redakce Světla

Za koho se pokládáš?

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Urovnejte cestu Páně

Vrať se znovu na místo, kde působí člověk poslaný od Boha, aby vydal svědectví o světle. Pozoruj zástupy, které sem přicházejí. Zeptej se, co je sem přivedlo. Vážili dlouhou cestu, aby se při křtu vodou mohli vyznat ze svých hříchů. Chtějí mít jistotu, že se zbaví tíže svého svědomí. Pro mnohé z nich je to největší svátek, který prožijí ve svém životě. Kolik ty jsi ochoten ujít, abys dosáhl očistění?

Věhlas, který si Jan získal, přivádí k němu i jiné příchozí, které nezajímá jeho křest, ale především osoba Křtitele. Zatímco jiní se ptají, *co máme dělat?*⁽¹⁾, oni zjišťují: *Kdo jsi? Za koho se sám pokládáš? Jak to, že křtíš?* Jan jim odpovídá zcela jasně a nepokrytě, ale oni nechápou. Nemohou se s ním domluvit, protože nemají společnou řeč: „Váš problém je v tom, že neznáte Toho, který je uprostřed vás.“

Nejste ochotni urovnat mu cestu k sobě, učinit ji přímou, vyrovnat zákruty neupřímnosti, pokrytectví a přetvářky, srovnat pahorky sebelásky, domýšlivosti, ješitnosti a nedůtklivosti, vyplnit údolí prázdnoty, malichernosti upřímnými skutky pokorné zbožnosti a milosrdné služby. Nechcete poznat skutečného Mesiáše, nevidíte světlo, které přichází na tento svět. Nerozumíte mi, protože ve skutečnosti čekáte zcela jiného mesiáše. Jste *zmijí plemeno*.⁽²⁾ Namlouváte si, že vzhledem k svému původu, ke svému postavení a úřadu, který zastáváte, nepotřebujete obrácení. Myslíte si, že se vám nemůže nic stát, protože si pěstujete kult své nenahraditelnosti. Ale mýlíte se. *Sejera je již přiložena ke kořeni stromů a každý strom, který nenese dobré ovoce, bude poražen a hozen do ohně. A kdo na vaše místo? Tyhle kameny může Bůh oživit a udělat z nich hodné Abrahámovy děti.*⁽³⁾

Může být něco tragičtějšího, než když Bůh přijde do vlastního a svoji ho nepřijmou? Janovo smutné svědectví – *uprostřed vás stojí ten, kterého neznáte* – předznamenává tragédii, ke které dojde za tři roky. Ačkoliv se tito předáci vyvoleného národa tolikrát osobně setkají a střetnou se Synem člověka, nepoznají ho, protože mu nejsou ochotni urovnat cestu.

Přijmi tuto lekci jako vážné varování, které má otrást tvou sebejistotou. Pán skutečně přináší radostnou zvěst, ale ta se dostane jen těm, kteří pro ni nejprve *připraví cestu*. Budou se z ní radovat ti, kteří jsou si vědomi své ubohosti, ti, kterým *puká srdce* lítostí nad dosavadním způsobem života, ti, kteří se chtě-

jí *osvobodit* od svých závislostí, zatímco *pyšní budou rozptýleni a bohatí odejdou s prázdnou*.⁽⁴⁾ Chceš-li se dočkat radosti z toho, že tě *Bůh oblékl rouchem spásy*, polož sám sobě s celou vážností otázku, kterou farizeové položili Janovi: *Kdo jsi? Za koho pokládáš sám sebe?* Nic nezapírej a otevřeně vyznej. Na upřímnosti tohoto přiznání závisí, jak se otevřeš Boží milosti. Neboj se přiznat, že nejsi ničím. Můžeš se přece stát nástrojem Toho, který je vším, když ho přijmeš, aby si mohl posloužit tvým slovem i tvým příkladem. Nejvíce mu v tom překážíš, když se pokládáš za něco, čím nejsi, když si připisuješ zásluhy za to, co nepůsobíš ty, ale jeho milost, když dáváš přednost své před jeho vůli.

Tak jako může použít tebe, i když jsi ničím, tak si posloužil i těmi, které posílá za tebou jako *posly před svou tváří*. Proto u nikoho *nezhášej oheň Ducha, nepodceňuj ho!* Co záleží na tom, koho si Bůh vybral za svého posla? Nepatří k podstatě obrácení, abys přijal tak důležitou a závažnou výzvu bez vlastních podmínek, nároků a bez požadavků na mimořádné důkazy? Může snad někdo tvrdit, že výzva k *urovnání cesty Páně* pokáním a upřímným obrácením je závazná jen tehdy, když nám vyhovuje osoba toho, kdo ji tlumočí? Kdo se může troufale domnívat, že pro něho je taková výzva zbytečná nebo dokonce nepřijatelná?

Jak vidíš, výmluvy na legitimitu proroka ti nebudou nic platné, neobrátiš-li pozornost nejprve sám k sobě. Nezkoumej všetečně svědka, ale věnuj pozornost jeho poselství a především zkoumej sám sebe. Soustřed' všechnu svou pozornost na to nejpodstatnější: na nejzávažnější a zcela nespornou skutečnost, že *příchod Pána je blízko*.⁽⁵⁾

Sestup k Janovi do Jordánu a pros Ducha Svatého, aby ti jeho křest otevřel oči, abys nechodil slepě kolem Ježíše, který je všude kolem tebe. Abys ho dobře poznával v jeho slově, v jeho svátostech i ve svých bratřích a rozeznával světlo, které s ním přichází na tento svět. Jeho světlo *shlíží na nepatrné služebníky*.⁽⁶⁾ Jestliže Jan není hoden ani rozvázat jeho střevíc, čeho jsi hoden ty?

Odlož tedy s konečnou platností všechny dotazy, které tě přiřazují k těm, které poslali židé, a připoj se raději k těm, kterým leží na srdci to podstatné: *Co mám dělat?* Aby ses mohl *stále radovat, bez přestání se modli a při všem děkuj Bohu. Tak to totiž od tebe chce Bůh a tak to projevil skrze Ježíše Krista.*

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Lk 3,10; ⁽²⁾ Lk 3,7; ⁽³⁾ Lk 3,9;

⁽⁴⁾ srov. resp. kant. Lk 1,50n; ⁽⁵⁾ Fil 4,5;

⁽⁶⁾ srov. resp. kant. Lk 1,47

Liturgická čtení

1. čtení - Iz 61,1-2a.10-11

Duch Pána, duch Hospodinův, je na mnou, protože mě Hospodin pomazal, poslal mě zvěstovat radostnou zprávu chudým, obvázat ty, jimž puká srdce, oznámit zajatým propuštění, svobodu uvězněným, hlásat Hospodinovo milostivé léto. Radosti jáším v Hospodinu, má duše plesá v mém Bohu, neboť mě oblékl v roucho spásy, oděl mě šatem spravedlnosti jako ženicha okrášleného věncem, jako nevěstu ozdobenou šperky. Jako země rodí rostlinstvo, jako zahrada dává vzejít své setbě, tak Pán, Hospodin, dá vyrašit spravedlnosti a slávě před všemi národy.

2. čtení - 1 Sol 5,16-24

Bratři! Stále se radujte. Bez přestání se modlete. Ve všech životních podmínkách děkujte (Bohu). Tak to Bůh pro vás chce v Kristu Ježíši. Nezhášejte oheň Ducha, nepodceňujte dar promlouvání z vnuknutí, ale všechno zkoumejte, a co je dobré, toho se držte. Varujte se zla, ať se objevuje pod jakoukoli tvárností. Sám Bůh pokoje kéž vás dokonale posvěti. Ať si uchováte ducha naporušeného a duši i tělo neposkvrněné pro příchod našeho Pána Ježíše Krista. Věrný je ten, který vás povolává, a on to také splní.

Evangelium - Jan 1,6-8.19-28

Byl člověk poslaný od Boha, jmenoval se Jan. Přišel jako svědek, aby svědčil o světle, aby všichni uvěřili skrze něho. On sám nebyl tím světlem, měl jen svědčit o tom světle. A toto je Janovo svědectví, když k němu židé z Jeruzaléma poslali kněze a levity, aby se ho tázali: „Kdo jsi?“ Vyznal to a nezapřel. Vyznal: „Já nejsem Mesiáš.“ Zeptali se ho: „Co tedy jsi? Eliáš?“ Řekl: „Nejsem.“ „Jsi ten prorok?“ Odpověděl: „Ne.“ Řekli mu tedy: „Kdo jsi? Ať můžeme dát odpověď těm, kdo nás poslali. Co říkáš sám o sobě?“ Řekl: „Já jsem hlas volajícího na poušti: ‚Vyrovnajte cestu Pánu‘, jak řekl prorok Izaiáš.“ Někteří z poslů byli farizeové. Ti se ho zeptali: „Proč tedy křtíš, když nejsi ani Mesiáš, ani Eliáš, ani ten prorok?“ Jan jim řekl: „Já křtím vodou. Mezi vámi stojí ten, koho vy neznáte; ten který má přijít po mně; jemu nejsem hoden rozvázat řemínek u opánku.“ To se stalo v Betánii na druhé straně Jordánu, kde Jan křtil.

Tajemství života

Na otázky Gianni Valente odpovídá kardinál Godfried Danneels

Papež Pius XI. jmenoval sv. Terezii z Lisieux patronkou misii, ačkoliv nikdy v misích nebyla. Prožila celý život v otcovském domě a pak v klausuře karmelitánského kláštera. Na první pohled se nezdá, že by přejala roli misionářky.

Papež však chtěl zdůraznit skutečnou podstatu a pravý zdroj misii. Je možné chápat misie nebo evangelizaci jako jakýsi druh propagandy, reklamy nebo marketingu, jak se to děje v jiných oblastech. Kdyby evangelium bylo opravdu něco jako ideologie nebo dobré slovo či rada pro lidský život, pak by bylo nutno použít ověřené kulturně osvětové a technické prostředky. Stačilo by získat dostatek místa v rádiu a televizi nebo se spolehnout na reklamu. Ale křesťanství je něco jiného. Je to předávání nového života, které nezávisí na schopnosti přesvědčování. Křesťanství se sděluje, když tento život přechází z jedné osoby na druhou. Je to tedy něco podobného jako organický, tělesný, somatický vývoj. Evangelizovat znamená předávat nikoliv slova, ale život. Slova jistě mohou být užitečná. Když chce někdo někomu dopomoci k růstu, potřebuje k tomu živoucích osob. Pravá evangelizace je plodem svatosti. Nemůže tedy být v žádném případě výsledkem nějaké techniky, teologie, knihy nebo tradice, která se v minulosti konsolidovala.

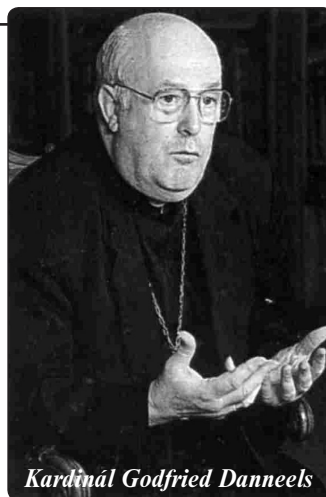
V minulém čísle 30giorni jsme použili heslo: Misie jsou dílem někoho jiného...

To souhlasí, protože je to **Někdo jiný**, kdo předává tento život z osoby na osobu, protože žije a také působí. Jeho přítomnost můžeme poznat právě z jeho působení. Působí v nás síla shůry, Duch zmrtvýchvstalého Ježíše, a skrze své působení v nás se šíří i do našeho okolí. Proto je dy-

namika tohoto šíření něco zcela jiného. Jsou tři způsoby, jak je možno ovlivnit okolí. Ten první způsob je mechanický. Např. vezmu do ruky kladivo a druhým způsobím bolest nebo naženu strach. Druhý způsob používá technických prostředků a indoktrinace, jako jsou slova anebo média. Je ještě třetí způsob, jak ovlivnit okolí, tak jak to dělají kamna. Nic neříkají, ani neotevrou ústa, nijak nemění prostor kolem sebe, nýbrž prostě stojí a hřejí a všichni k nim přicházejí, aby se ohřáli. Skutečná evangelizace se děje podobným způsobem, uskutečňuje se jako vyzařování, jako souhlas s řádem bytí, a nikoliv v první řadě jako řád jednání. Zde se sice také projevuje jednání, to však vychází z bytí a s tímto bytím je v plném souladu. Není to žádné dodatečné vynakládání síly, nýbrž souhlas s přítomností Pána, který v nás jedná a skrze nás dosahuje druhých. Je to něco jako osmóza.

V současné Církvi nechybí výzvy k misiím, naopak. Jedná se přitom však o zpracování projektů, o uskutečňování iniciativ, které vedou k sebezaměstnání několika zbylých věřících. Ti se pak dlouhodobě cítí vyčerpání a někdy dokonce ztrácejí kontakt se skutečným světem. Co může v této věci sdělit Církev sv. Terezie?

Terezie neměla organizaci ani projekty nebo techniky. Měla svůj malý „trik“. Neusilovala o to, navrhovat nové věci, které se liší od okolností, do kterých ji Pán postavil. Žila jako řeholnice v hranicích Karmelu, do kterého vstoupila v 15 letech a ve kterém setrvala až do své smrti v 25 letech. Nedělala nic jiného, než že se modlila a byla poslušná. To dokázala, protože vlastním pramenem misii je společenství svatých, nikoliv knihy nebo

Kardinál Godfried Danneels

lidské úsilí. Člověk je misionářem, když prožívá společenství svatých, a nikoliv když si myslí, že je účastníkem světové společnosti na šíření idejí.

Církev se dnes nachází v nebezpečí, že zamění evangelizaci s otázkou propagandy a misii ve falešném slova smyslu zprofesionalizuje: přechází se od bytí k fungování, a to v domnění, že dobrým křesťanem je ten, který ovládá perfektní propagační techniky. Ale tato představa je iluzorní, protože my nebudeme nikdy schopni konkurovat médiím. Dopouštíme se zde zraedy na způsobu, jakým chceme sdělovat tajemství. Kdyby měl náš Pán představu, že evangelizace je otázkou profesionálního použití sdělovacích prostředků, přišel by na svět teprve v éře internetu. Všichni lidé, třeba i v Austrálii by ještě tentýž den mohli slyšet jeho horské kázání. On naopak chtěl přijít na tento svět před dvěma tisíci lety, kdy ještě neexistovala žádná média. Svěřil se pokornému klíčení v oné lidské skutečnosti, jakou nacházel na každém místě a v každé městské čtvrti v Palestině, aby ji pak v průběhu času sdělil celému světu. Církev roste a rozvíjí se nikoliv jako dům, který člověk staví s architektem a stavební firmou. Církev je spíše živý organismus, který vyrůstá z jednoho semene a roste pomalu, trpělivě, z vnitřní síly. Nejsme to my, kdo semenu dáváme růst svou vlastní silou, nýbrž je to slunce a voda. Když je pak viditelné, můžeme použít různé podpůrné prostředky. Proti to-

mu nic nemám, ale ty jsou zcela druhořadé.

Vraťme se nyní k Terezii. Také v její době panovala v Církvi tendence přijímat sice milost v životě víry, ale jinak činit všechno závislé na lidském úsilí s tím, že si člověk svým jednáním a svými oběťmi zajistí Boží přízeň.

V Tereziině době měl tento kulturní proud formu jansenistické spirituality s jejím přísným pojetím obrazu Boha. V tomto klimatu byl duchovní život především otázkou asketického boje a podstatnou ctností křesťana byla vůle doslova proměnit nauku ve skutek, a tak si zasloužit Boží milost. Je proto dalším zárukem, že Tereziina svatost, ve které je třeba za všechno děkovat Božímu působení v ní, a nikoliv tomu, co do toho ona sama mohla vnést, se mohla rozvinout právě v době, kdy kultura v Církvi měla zcela opačnou tendenci. Tak píše Terezie v *Dějinnách duše*: „Ve večeru svého života budu před vámi stát s prázdnými rukama, protože vás neprosím, abyste spočítali mé skutky... všechna naše spravedlnost jsou skvrny před vašima očima.“ Tajemství Tereziiny svatosti spočívá v tom, že přichází zcela od Boha. Ona všechno očekává od něho. Na konci svého života bude stát před Božím trůnem s prázdnými rukama, oděná Boží svatostí.

Chtěl bych však dodat, že tendence, která vládla v Tereziině době, stále provází církevní dějiny. Nazývá se pelagianismus. Je to prostě víra, že naše vlastní úsilí, které my sami můžeme vyvinut, je lepší a bezpečnější než to, co přijímáme. Pak jsou polopelagiáni, kteří říkají: „Ano, Pane, chceme udělat všechno sami, potřebujeme jen Tvou malou pomoc pro posledních sto metrů našeho života, takové malé postrčení.“ Ale to všechno je hluboce protikřesťanské a odporuje to evangeliu. Pravé drama dnešní Církve spočívá v praktickém popření absolutní nezbytnosti milosti. Chtě-

lo by to moderního Augustina s několika málo korekturami. Byl to právě on, kdo zachránil Církev na počátku před velkým pokušením, totiž prakticky popřít to, o čem nás Ježíš ujistil: ... *beze mne nemůžete činit nic.*

Terezie tímto duchem nesmírně trpěla. Dlouho ji trápi-ly skrupule. Snažila se být věrná do nejmenších podrobností, a nedařilo se jí to. Chtěla následovat ty největší světce, a stála stále na samém počátku před hranicemi vlastních slabostí. Duše, které se s velkou vášnivostí oddaly Bohu, často mají podobné zkušenosti. Chtěly by udělat všechno pro Boha a odevzdat se mu až do posledku, aby si zasloužily jeho lásku. Ale takové úsilí po dokonalosti, které je výsledkem úsilí vlastní dobré vůle, troskotá. Člověk totiž žije v dějinných okolnostech, které jsou poznamenány dědičným hříchem, jehož důsledky se týkají i pozitivního úsilí a dobrých úmyslů. A tak může životní cesta, která spoléhá na své vlastní síly, vést nakonec k sebezničení. To nakonec vede k vnitřnímu přesvědčení, jako by všechno záviselo na nás: jsme to my, kdo se musíme modlit dlouho a pozorně, my musíme zachovávat příkázání evangelické dokonalosti a obětovat se v bezmezně lásce pro druhé. My a pořád my. Kolik velkodušných lidí tak nakonec přijde k závěru: jaké štěstí pro Boha, že já jsem v jeho službách.

A tak jsou dvě možnosti: člověk se vyčerpá, vyprázdní a vrátí se k původnímu postoji. Nebo chce se zařatými zuby dále vysoko zvedat svůj prapor. To je cesta k farizejství, které sleduje vnější zdání, ale rozdíl mezi vlastním srdcem je stále větší.

V životě svaté Terezie se prostě udály věci, které jí daly pochopit to, co píše sv. Jan: *Nikoliv my jsme milovali Boha, nýbrž on si zamiloval nás, když jsme na to nemysleli, protože jsme byli hříšníci.* To však se děje nikoliv na základě naší síly, nikoliv proto,

že jsme si to zasloužili, ani proto ne, že to očekáváme, nýbrž prostě proto, že se tak zalíbilo Božímu Synu. Když Terezie začala psát *Dějiny duše*, otevřela ve své cele náhodně evangelium a její pohled padl na slova: *Ježíš vystoupil na horu, zavolal k sobě ty, které si vyvolil, a oni vystoupili s ním.* (Mk 3,12) Terezie ihned prohlásila: „Zde je tajemství celého mého povolání a celého mého života, a zvláště tajemství přednostního Ježíšova práva na moji duši. Ježíš nevolá ty, kteří jsou toho hodni, nýbrž ty, které chce.“ Neboť jak říká sv. Pavel: *Já Bůh uděluji své smilování, komu chci, a prokazuji milost, komu chci, a slituji se na tím, nad kým se chci slitovat. Nezávisí to tedy na tom, že někdo chce nebo že se někdo namáhá. Závisí to na Božím smilování* (Řím 9,15n). To je kopernikový obrat: v centru nestojíme my, kteří milujeme a namáháme se, abychom se modlitbou a skutky pokání stali hodni vyvolení, nýbrž vyvolení je dílo někoho jiného, který se může rozhodnout, že nás bude milovat takové, jací jsme, se všemi našimi hříchy a omezeními. Jde nám vstříc a miluje nás předem.

Celý její krátký život je chronologií milosti. Jsou to různá fakta, tváře, místa, konkrétní data.

První zkušenost tohoto nezaslouženého vyvolení prožívá již v prvních letech života skrze lásku a něžnost svých rodičů se všemi jejich lidskými omezeními a slabostmi. Pak jsou zde konkrétní data, např. 10. květen 1883, den „úsměvu Matky Boží“, kdy díky její přimluvě je uzdravena z těžké nemoci. Dalším novým počátkem jsou Vánoce 1886, kdy prožije Ježíšovo působení, který proměňuje její srdce a dává mu svobodu před nejsmutnější dobou jejího života. Ta začíná předčasnou smrtí její matky, kdy jí byly čtyři roky. Další datum, které osvětluje její život, je její modlitba, se kterou se obrací na své čtyři zemřelé bratříčky. Také četba úryvků Písma, které jsme uvedli, jsou pro ni jako Boží ruka, která se dotýká podstaty jejího života.

Není ten, kdo je nesen milostí, tím pádem již nečinný?

Naopak. Právě tím se stává činný. Dává se formovat. Je to „aktivní pasivita“, totéž jako Mariino *fiat - ano*, vyslovené bez jakýchkoliv výhrad. V tomto *fiat* dosahuje lidstvo nejvyššího stupně spolupráce. Již nepracujeme pro Boha, abychom získali jeho přízeň, nýbrž konáme Boží práci. Je to sám Bůh, kdo vykonává své dílo. To je něco zcela jiného.

Tato úplná závislost na Boží milosti může budit dojem bezbrannosti a slabosti. Nic tu není automatického nebo mechanického, nic není předem garantováno. A to připadá převládajícímu teologickému myšlení těžko přijatelné.

V dnešní době existuje v Církvi pokušení ve všem spolehat na struktury, organizaci a kulturní projekty a vlastní síly. Vždy se mi líbilo, že Ježíš používá obrazy z přírody, když mluví o Božím království. Mluví o malém, bezbranném, slabém semínku, které je hozeno do půdy, a tak v úplné tichosti organicky roste díky slunci a teplému dešti, který je zavlažuje. Ale nakonec se ukáže ve své houževnatosti a vyrůstají z něho kořeny, které prorážejí cestu, jež je mu určena.

Chci tím říct, že dramatická doba, ve které žijeme, je doba nového počátku, zřejmě bezbrannosti, jako je bezbrannost Terezie, která ve své nemoci říká: „Já vím, že podle lidských měřítek nikdy nebudu zdravá. Je v mém případě ještě nějaká naděje?“ Neboť i mezi lidmi naší doby, kteří jsou tak slabí, tak domýšliví a přitom tak zoufalí, může křesťanský život vyrůst a zapustit kořeny, začnou-li žít jako Terezie, kterou Bůh obklopuje svojí láskou. To platilo vždy, ale dnes je to obzvláště zřejmé a můžeme to jasně poznat. V době krize poznáváme pravou povahu evangelizace a Církve vždy s větší jasností. V takových dobách zmizí všechno, co mohlo sloužit jako pláštík, a Církev zde stojí obnažená a holá. Je to tvrdší a těžší, ale pohled je jasnější. Je to, jako by Církev byla pod rentgenem, a my můžeme lépe poznávat podstatu její přirozenosti, když odpadne všechno, co je pouhá dekorace, infiltrace, projekt a kultura.

*Z 30giorni 5/97
přeložil-lš
Kráceno*

Korunní svědek Kristova náměstka

V prázdném prostoru bloudí jen motýl. Nikdo z lidí tu není. Ale hrob profesora Zolliho není tak zcela opuštěný. Na kameném okraji leží tři květy. Před nimi několik křemíneků. Uprostřed svíce s hebrejským nápisem a vedle větší svíce s obrazem Beránka Božího. Malé bateriové lampičky blikají nad tím vším i dole. Vpravo na stěně několik emailových fotografií ukazuje tváře spolubydlících. Vedle něho a jeho ženy není žádný obrázek až na fotografii jejich dcery. Mezi vybledlými papírovými květinami je lístek s hebrejsko-italským textem: „Avinu Malkenu – Náš Otče, náš Králi! Pane Ježíši Kriste, synu Abrahamův, smiluj se nad námi!...“ Matné světlo proniká přes mléčné okno na tento prostor na Campo Verano, veliké město mrtvých v západním Římě. Zapalují jednu svíčku.

Neboť Izraelita Eugenio Zolli je dávný korunní svědek. Vrchní rabín města Říma v době druhé světové války znal Pia XII. velmi zblízka. Danielu Goldhagenovi, který chtěl předvedením udělat odhalení, že tento papež byl nacistický kolaborant, bychom měli být vděční, že můžeme v této souvislosti vyprávět ještě jednou zapomenutý příběh Izraelity Zolliho.

Tento muž se narodil v Brody v Galicii, studoval ve Vídni a ve Florencii, byl profesorem na univerzitě v Padově a od r. 1918 vrchním rabínem v Terstu, když se toto přístavní město stalo mezinárodním. Po uchopení moci fašisty v roce 1922 pomáhal sionistům své obce, kteří očekávali budoucnost hodnou života jen ve zřízení vlastního státu. Opatřoval jim pasy a peníze, aby mohli vycestovat do Palestiny, ale pomáhal i těm, kteří byli ochotni ke spolupráci s fašisty, protože si neměli představit, že by jim z této strany mohlo hrozit nějaké nebezpečí. Až do vydání rasis-

tických zákonů v roce 1938 nebylo možno Mussoliniho srovnávat s nacistickou touhou po zničení všech Židů.

Ale Zolli rozuměl a hovořil stejně dobře německy jako polsky, hebrejsky a italsky. Viděl, co z Německa přichází do Evropy.

Když pak na počátku války byl povolán jako vrchní rabín do Říma a tam varoval Židy před dramatickým zhoršením situace, prostě mu nikdo neuvěřil. Copak jejich nejstarší židovská obec v diaspoře nepřestála za dva tisíce let jiná nebezpečí? Marně zapřísahal starší, aby zničili archivy a seznamy členů. Dokonce ani tehdy, když Němci obsadili v září 1943 Řím, nepodařilo se mu přesvědčit vedení obce o novém nebezpečí. Ukrývat se? Jen žádný falešný poplach! Stačí nacisty nedráždit a pohroma jistě zase brzy přejde! Již několik dní nato žádal Obersturmbandführer Kappler od Židů 50 kg zlata, nebo 300 rukojmích. Zolli nabídl za rukojmí sám sebe. Opět zbytečně. Horečně shromáždili 35 kg zlata. Tu vrchní rabín poprvé pomyslel na Vatikán. „Nový zákon nemůže nechat Starý zákon na holičkách!“ zapřísahal papeže. Pius XII. ihned souhlasil a objednal si ho opět na odpoledne. Do té doby shromáždily římské farnosti chybějících 15 kg zlata pro římskou synagogu.

Ale Kappler uchvátil zlato i Židy. Na Himmlerův příkaz stanovil termín deportace na 16. říjen 1943. Pět dní před odvečením lidí dal komandant SS ještě rychle vyplenit archiv a knihovnu a odnést vzácné knihy, papýrusy, rukopisy a pergameny do Mnichova. Aby udržel masové zatýkání, stanovené na sabat, v přísné tajnosti, povolal k této akci zvláštní jednotku ze severu, která ještě nikdy neviděla Řím. Rázie začala za ranních červánků a byla ukončena ve 13 hodin. Z 8000 Židů, které hledali, mohli Němci zajmout 1022, z toho 200 dětí. „Když všechno skončilo, nebylo na ulicích ghetta ani človíčka, zavládla zde óda jako v Jeremiášově Jeruzalémě.“ Kolem 11 hodin se pošmourné počasí vyjasnilo a vydrželo celé dopoledne. Jednotky SS se po vykonané práci chtěly ještě rozhlédnout po Římě jako každý jiný turista. A nejžádanějším cílem bylo pochopitelně náměstí Svatého Petra, kde všechny nákladní vozy dlouho parkovaly, aby drábi mohli obdivovat Berniniho kolonádu a kopuli Sv. Petra – s křičícími zajatci pod plachtami nákladáků. Ti byli teprve v pondělí naloženi na nádraží Tiburtina do 18 zapečetěných železničních vagonů. Jen 15 z nich se jednou mohlo vrátit.

Na hlavu rabína Zolliho byla vypsána odměna. Ten se musel bezmocně na všechno dívat,

Eugenio Zolli

stejně jako biskup Říma, s nímž od té doby zůstal svázán pouty hlubokého přátelství a těsných kontaktů. Tak měl možnost vidět a přečíst všech 40 demarší a oficiálních not, ve kterých „mlčící papež“ tak marně protestoval proti zlobě nacistů. Viděl 4447 jednotlivých Židů, kteří byli na papežův pokyn rozmístěni do 150 klášterů a církevních objektů a přes hrozbu nejvyšších trestů ukryti před nacisty a zde také dostávali stravu. V Římě, ve Vatikánu a v Castel Gandolfo, letním sídle papeže, našlo svůj úkryt 8 000 Židů. Ve svém deníku napsal Zolli: „Žádný hrdina dějin nevedl statečnější a silnější vojsko než Pius XII. ve jménu bliženské lásky.“

O jeho všestranné pomoci by bylo možno napsat celé svazky. Ale kdo bude jednou vyprávět, co všechno udělal? On stojí jako strážce svatého dědictví lidského utrpení. Podíval se do propasti zla, ke které se lidstvo pohybuje. Velkou tragédií dobře předem zvažil a předpověděl: jako jasný hlas spravedlnosti a jako obránce pravého míru.“

V červnu 1944 osvobodili Američané konečně Řím, v lednu 1945 Rusové Osvětim. Tři týdny nato vstoupil nejvyšší rabín Zolli 17. února 1945 v kostele Panny Marie od andělů a mučedníků po čtyřiceti letech rabínského studia slavnostně do katolické církve „při nezměněné lásce k izraelskému národu a všemu utrpení, které na něho dolehlo.“ Jako nové křestní jméno na důkaz vděčnosti přijal křestní jméno papeže – „Eugenio“.

Několik dní předtím měly jeho žena a jeho dcera nezávisle

VZTAH K BOHU DO BUDOUČÍ EVROPSKÉ ÚSTAVY

V Bruselu debatuje tzv. Evropský konvent o tom, jak by mohla vypadat budoucí ústava EU a co patří do její preambule. Konzervativní politikové a církve prosazují zřetelný poukaz na křesťanské hodnoty Evropy. Křesťanští demokraté předložili návrh ústavy a do článků o hodnotách Evropy zařadili víru v Boha. K tomu říká Elmar Brok: „Za prvé jsem přejali klausuli, která je překladem dohody z Amsterdamu, že vztah církev – stát zůstává v národní kompetenci. Za druhé jsme zdůraznili, že náboženské dědictví minulosti nese s sebou odpovědnost také pro budoucnost, a za třetí jsme připojili zkrácenou verzi polské ústavy, že evropská ústava vzniká na základě hodnot, které vznikly na půdě víry v Boha. Že však uznáváme také ty skutečné hodnoty, které vznikly z jiných pramenů.“

na sobě vidění Ježíše Krista. Nebyl to žádný laciný přestup. Musel za to dát celý svůj starý život. Protože větší pohoršení snad od dob, kdy byl Baruch Spinoza vypuzen ze synagogy v Amsterdamu, židovství nezažilo. Římská synagoga dala vyhlásit nekolidkadenní kající půst, oplakávala svého vrchního rabína jako zemřelého a vyloučila ho jako zrádce ze své obce. Tento muž se stal mrtvým nejen pro Židy v Římě. Ale přirozeně že dále žil. Vyučováním hebrejštině a autorstvím dvou knih se jakž takž držel nad vodou, třebaže žil v krajní chudobě. Teprve v pátek 2. března 1956 se jeho srdce zastavilo. Již týden předtím svěřil zdravotní sestře: „Příští pátek v hodinu, kdy zemřel náš Pán, zemřu i já.“ Bylo to skutečně v pátek ve 3 hodiny odpoledne, když v poledne upadl do komatu. Jeho poslední slova již zůstala nesrozumitelná.

O dva roky později zemřel Pius XII. K jeho úmrtí napsala Golda Meierová do Vatikánu: „Když pro náš národ začalo za nacistického teroru strašné mučednictví, pozvedl papež svůj hlas a odsoudil pronásledovatele z milosrdné lásky k obětem.“ Za další čtyři roky Rolf Hochmuth v „Náměstkovi“ vyvrhl ze svého těla trauma své vlastní výchovy ve stínu Hitlera. A teprve před týdnem přejmenovali v římském ghettu vrchní rabín, starosta a jeden kardinál jednu ulici na „Largo 16 Ottobre 1943“. Vrchního rabína z doby války tu nepřipomíná ani slovo. To už ho ale ani nemůže bolet. Protože to byl životní příběh, pro který zemřel v chudobě, opuštěnosti a opovržení. „Avinu Malkenu – náš Otče, náš Králi! Pane Ježíši, Synu Abrahámův, smiluj se nad námi! Signore Gesù, figlio di Abramo, abbi pietà di noi!“

Tato zpráva se objevila na stránkách Die Welt 18. listopadu 2002.

Z Kath-net
přeložil -lš

Vracet se ke koncilu a k Eucharistii

Z promluvy Jana Pavla II. k účastníkům plenárního shromáždění papežské rady pro laiky

Práce plenárního shromáždění se rozvíjí v rámci 40. výročí zahájení 2. vatikánského koncilu, největší církevní události naší doby, která dala do pohybu velký proud laikátu v řečišti obnoveného vědomí Církve a její misijní služby. U příležitosti Jubilea laiků v rámci roku 2000 jsem vyzval všechny pokřtěné, aby se vrátili ke Koncilu, vzali do rukou dokumenty 2. vatikánského koncilu a objevovali v nich bohatství doktrinárních a pastoračních podnětů.

Jako před dvěma roky obnovuji i dnes tuto výzvu k laikům. Právě jim otevřel Koncil mimořádné perspektivy, jak rozvíjet úsilí v rámci poslání Církve především tím, že jim připomíná jejich zvláštní účast na výkonu kněžského, prorockého a královského úřadu Krista (srov. OSROM 27–28 list. 2000). Vrátit se ke Koncilu znamená tedy spolupracovat na uskutečnění jeho konkretizace podle směrnic uvedených v apoštolské exhortaci *Christi fideles laici* a v apoštolském listě *Novo millennio ineunte*. Dnes je zapotřebí, aby laici s vědomím svého evangelizačního poslání a odpovědnosti, která pro ně vyplývá z toho, že jsou Kristovi učedníci, vydávali svědectví lásky a solidarity v podmínkách moderní společnosti.

Jako téma svého zasedání jste zvolili: **Je třeba pokračovat v cestě, která vychází z Krista, tj. z Eucharistie.** (...) Toto téma doplňuje předchozí témata, která se týkala svátosti křesťanské iniciace, počínaje prohloubením křtu a pak bířmováním, v průběhu předchozích plenárních zasedání. Zamyšlení nad svátostmi křesťanské iniciace obrací pozornost k farnosti, společenství, ve kterém se slaví velká tajemství. Farní společenství je srdcem liturgického života; je vyvoleným místem pro katechezi a výchovu k víře

(srov. KKC 2226). Ve farnosti se začíná odvíjet cesta iniciace a formace pro všechny křesťany. **Jak důležité je znovu objevit důležitost farnosti jakožto místa, ve kterém se soustřeďuje a udržuje katolická tradice!**

Mnoho pokřtěných v důsledku střetu se silnými proudy odkřesťanštění jako by ztratilo kontakt s tímto náboženským dědictvím. Víra je často vyhoštěna do pouhých epizod a zlomků života. Jakýsi relativismus se snaží život chování těch, kteří začínají dělat rozdíly, pokud jde o vztah k obsahu katolického mravního učení, a přijímají je nebo zavrhují na základě svých osobních preferencí a soudů. Přijatá víra tak přestává být vírou žitou jakožto božský dar, jakožto mimořádná příležitost pro křesťanský růst, jako událost, která dává smysl a směr životu. Jen víra, jejíž kořeny prohlubuje svátostná struktura Církve, která se napájí z pramenů Božího slova, a tradice, která se stává novým životem a obnoveným vnímáním skutečností, může pokřtěné uschopnit, aby byli schopni efektivně čelit vpadu převládající sekularizační kultury.

Křesťanskou iniciaci doplňuje a korunuje Eucharistie, „pramen a vrchol celého křesťanského života“ (LG 11). Ona prohlubuje naše spojení s Kristem, odděluje nás a ochraňuje před hříchem, posiluje pouta lásky, udržuje síly v době životního putování, dává nám předem zakoušet slávu, pro kterou jsme určeni. Věřící laici, účast-

níci Kristova kněžského úřadu, svěřují v Eucharistii svůj život, své city a svá utrpení, svůj manželský a rodinný život, svou práci a své úkoly, které přijímají ve společnosti jako duchovní oběť milou Otci, a zasvěcují tak svět Bohu (LG 34).

Církev a Eucharistie se navzájem pronikají v tajemství společenství, zázraku jednoty mezi lidmi ve světě, kde jsou lidské vztahy nezřídka zatemněné cizotou, pokud nejsou přímo zraněné nepřátelstvím. Povzbuzují vás, nejdražší, abyste vždy měli před očima toto ústřední poslání Eucharistie ve formaci a v účasti na životě farního a diecézního společenství. Je důležité stále se vracet ke Kristu, tj. k Eucharistii, v celém obsahu jeho tajemství.

Modlitbou, která pomáhá pronikat do Kristova tajemství pohledem Panny Marie, je **růženc**, který se stal pro nesčetné věřící rodinnou zkušeností rozjímavé modlitby. Svěřujte se, drazí bratři a sestry, touto modlitbou Panně Marii. V jejím neposkvřněném lůně se utvářelo lidské tělo onoho Ježíše z Nazareta, který zemřel a vstal z mrtvých a který nám jde v Eucharistii vstříc.

Je to Eucharistie, co vás uschopní, abyste rozvíjeli své důležité poslání ve službách „zralé a plodné epifanie katolického laického apoštolátu“ (Gen. aud. 25. 11. 1998).

Bolletino Vaticano
23. 11. 2002

SV. TEREZIE Z LISIEUX V IRÁKU

Mší svatou v Bagdádu uvítali křesťané příjezd ostatků sv. Terezie z Liseux do Iráku. Relikvie budou vystaveny ve velkých městech. Tato cesta původně nebyla plánována a byla zařazena vzhledem k současné politické situaci. Ostatky sv. Terezičky putují po světě od roku 1997, kdy se slavilo 100 let od její smrti. Z Iráku putují do Libanonu.

Homosexualita

Učení katolické církve o homosexualitě

List biskupů katolické církve o pastorační homosexualitě osob, který vydala se schválením Sv. otce Kongregace pro nauku víry 1. října 1986, rozlišuje mezi homosexuálním sklonem a homosexuálním jednáním. Homosexuální sklon není sám o sobě hříchem, představuje však tendenci k nezřízenému.

Člověk si může uvědomovat svůj sklon k nepoctivosti nebo k vraždě, ale tím ještě není nucen, aby kradl nebo vraždil. Církev učí, že osoba s homosexuálními sklony stále zůstává bytostí s nzměněnou lidskou důstojností, a i když je v citové oblasti určitým způsobem ovlivňována, podpora a osvícení Boží milostí jí dovoluje, aby odporovala pokušení k hříchu a zůstávala pánem svých vlastních skutků.

Mnoho vykolejení vzniká z konfliktu mezi myšlením a skutečností. Je proto třeba lidem pomáhat, aby dosáhli správného vztahu mezi myšlením a skutečností; osvobození od každé duchovní nezřízenosti se uskutečňuje do té míry, v jaké lidská osoba nestojí v protikladu k základnímu řádu věcí a jak se jí daří přijímat skutečný svět a jeho zákonitosti, v jaké míře je schopna uspokojovat své vlastní potřeby v rámci této skutečnosti.

Homosexuální sklon je tendence k nezřízenému jednání ve vztahu k cílovému zaměření vlastního těla. Kdo se snaží takové jednání myšlenkově ospravedlnit, porušuje řád ve vztahu mezi myšlením a skutečností. Převádět homosexuální tendenci do homosexuálního aktu znamená zhoršení této situace nezřízeností.

Církev učí, že **homosexuální akty jsou proti lidské přirozenosti a jsou proto nemravné.** „Tak jako každé jiné nemravné jednání brání homosexuální jednání vlastnímu naplnění a vlastnímu štěstí, protože stojí v protikladu ke stvo-

řitelské Boží moudrosti. **Když církev odmítá bludné názory týkající se homosexuality, brání tím jen realisticky a autenticky chápanou lidskou svobodu a důstojnost, jako by to byla její vlastní.**“

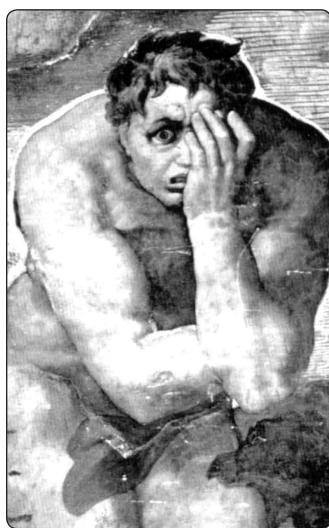
Štěstí a rozkoš

Co je to štěstí? V latinském výrazu má slovo „šťastný“ stejný slovní kmen jako „plodný“. Plodné je to, co přináší plody, a tím, že přináší plody, rozvíjí se příznivým způsobem a dosahuje svého cíle.

Štěstí se nesmí zaměňovat s požitekem okamžiku. Požitek sám neodpovídá hlubším nárokům lidské osoby, protože v každém člověku je potřeba uvádět do souladu vášně s vůlí, vůlí s rozumem, rozum s pravdou.

Být šťastný je stav, který vyrůstá z předpokladu sjednocení člověka se sebou samým i s řádem skutečnosti. Opravdový požitek se dostává jako důsledek uskutečnění tohoto sjednocení.

Mimoto je třeba zdůraznit, že pro člověka existují dva druhy štěstí: přirozené štěstí, počáteční a nedokonalé, a nadpřiro-

zené štěstí, dokonalé štěstí, které spočívá v tom, že vlastnime Boha. Ve skutečnosti žádné přirozené štěstí nevede k úplnému uspokojení lidské touhy po štěstí. Potřebujeme k tomu nekonečné

dobro, protože jen ono je schopno odpovědět duševním schopnostem člověka, tj. rozumu a vůli, které směřují k nekonečnu.

Požitek je jakýsi druh klidu, který se dostává po dosažení toho, po čem jsme toužili. Jestliže předmět vlastní žádostivosti je nepřiměřený, protože není přirozený a neodpovídá spravedlnosti, pak je jeho dosažení jednak nedokonalé, protože neodpovídá hlubšímu očekávání osoby, a na druhé straně, i když poskytuje okamžitý nezřízený požitek, člověk se cítí neuspokojený a současně rozpolcený, protože vnímá, že je otrokem spáchaného zla a je dosaženým uspokojením rozčarován: žádostivost nepřestává, nýbrž stává se více mučivou. Člověk tak nedosahuje pravého požitku, který je spočinutím všech tužeb v milovaném dobru.

V tom spočívá hluboká podstata hříchu: člověk se odtrhuje od pravdy tím, že jí nepodřídí svou vůli. Protože by se chtěl osvobodit od Boha a být sám sobě bohem, bloudí a ničí sám sebe. Odcizuje se sám sobě.

Hříchem člověk zamýšlí osvobodit se od Boha. Ve skutečnosti se však stává otrokem. Proto jeho srdce zmítá neklid. Hříšný člověk, který se zdráhá poddat se Bohu, je zcela nutně vydán stavu, kdy sám sebe připoutá podvodným a ničivým způsobem k stvořenému. V tomto zaměření na tvora (conversio ad creaturam) se soustřeďuje jeho neuspokojená žádost po nekonečnu na sebe samého. Stvořené věci jsou však konečné, proto jeho srdce spěchá za něčím dalším, je stále na cestě za pokojem, kterého nemůže dosáhnout.

Vzpouira proti Bohu způsobuje vzpouiru mezi schopnostmi duše: vzpouiru vášni proti rozumu a vůli, takže člověk nedosahuje dobra, které chce, ale zla, které nechce.

Dědičný hřích v nás zanechal určité napětí: každý je si vědom dvojích sklonů – sklon uznat a schválit spravedlnost a sklon k nezřízenému požitku.

Tělo touží proti duchu a duch proti tělu. Mezi nimi je vzájemný odpor, takže neděláte, co byste chtěli (Gal 5,17).

Sklon k požitku může být dobrý nebo špatný. Špatný je tehdy, jestliže poznáváme, že je v rozporu s rozumem a spravedlností. Existuje základní zkušenost, kterou všichni znají. Poznáváme s jistotou, že něco, co uznáváme jako dobré, musíme dělat, a toho, co uznáváme za zlé, musíme zanechat. Můžeme to s určitým úsilím splnit, ale neděláme to, protože nemáme potřebnou vůli, nelíbí se nám, že musíme v sobě překonat určitý odpor, a tak své snažení vzdáváme.

Katolický filozof Marcel De Corte píše: „Být v pravdě znamená přizpůsobit svůj rozum skutečnosti, kterou si rozum ani nevykonstrooval ani nevymyslel a která leží mimo samotný rozum. Dobro nespočívá v tom, že vzdáváme svou vůli instinktům a citovým podnětům, nýbrž v tom, že své konání podřizujeme přírodou a Bohem daným zákonitostem, které rozum při své neúnavné touze po štěstí odhaluje.“ (...)

„Každý člověk ví od svého narození, že je součástí fyzického a metafyzického všehomíru, který sám nevytvořil, řádu, který na něm nezávisí, tj. hierarchie bytostí, jejichž strukturu nemůže měnit, aniž by si sám uškodil. Ať dělá, co dělá, poznává člověk, čím je svou přirozeností, svým povoláním a milostí: chtít překročit své vlastní bytí, nějakým způsobem je přerůst, přidat loket ke své velikosti, být něčím víc, to vylučuje člověka z vesmíru a jeho řádu. Křesťanský pojem hříchu jakožto porušení zákona, který stanovil Bůh, jeho Stvořitel, splývá s řeckým pojmem »hybris« – zrudá – sebepozdvižení, při kterém člověk překračující své vlastní meze, sám sebe trestá za svou zcestnost rozrušením svého neudržitelného bytí.“

Kdo učiní kritériem pro posuzování skutečnosti nikoliv rozum, ale žádostivost, když prav-

du nahradí skrze domýšlivost touhou po moci, připraví rozum o jeho nejvladnější předmět, „nabízenou nuznou stravou se nemůže nasytit (...), proto se utápí v imaginárním světě a vyčerpává se jako žizní trýzněný trosečník na nekonečném moři.“

„Kult novosti, změny, pokroku, revoluce, který běsní již dvě staletí, nemá žádný jiný původ než toto zotročení naší rozumové činnosti skrze domýšlivost a touhu po moci.“

Člověk si má podrobit přírodu, ale může tak učinit jen tím, že pozná a využije její zákony. Vláda lidí nad přírodou není absolutní, nýbrž relativní, tzn. nemůže překročit hranice, které jsou dány přirozeným řádem a zaměřením k cíli: právě tyto hranice odlišují Tvůrce od jeho tvorů.

„Vláda, kterou svěřil Tvůrce člověku, není nějaká absolutní moc, ani není možno hovořit o svobodě, zda chce tuto vládu používat nebo zneužívat nebo ji využívat nad meze věcí, jak se mu zlíbí. Omezení, která sám Tvůrce vložil do stvoření od samého počátku, je symbolicky obsaženo v zákazu ‚jist ze zakázaného stromu‘ (srov. Gn 2,16-17); ukazuje s dostatečnou jasností, že jsme podřízeni vzhledem k viditelné přírodě nejen biologickým a fyzickým, ale i morálním zákonům, které nemůžeme beztrestně překračovat.

Pastorační péče o homosexuální osoby

Církev učí, že zatímco s homosexuálními jedinci máme jednat se soucitem a taktem, homosexualitu jako takovou nemůžeme pokládat za hodnotu a nesmíme ji chránit ani propagovat, že ji není možno stavět do stejné roviny jako řádné a přirozené pohlavní jednání, které je vyhrazeno manželství, vede k založení rodiny a které je také nezbytným předpokladem pro přijetí dětí.

Církev vyzývá homosexuální jedince, aby nastoupili cestu

osvobození: „Lidskou osobu, která je stvořena podle Božího obrazu, není možno přiměřeně popsat, jestliže se omezíme pouze na pohlavní orientaci. Každý člověk má na této zemi své osobní problémy a těžkosti, ale má také možnosti růstu, má své schopnosti a talenty a vlastní dary.“

Někteří lidé zastávají názor, že homosexuální sklon není v některých případech výsledek svobodného rozhodování, že homosexuální osoby nemají na vybranou, nýbrž mohou se chovat jediné homosexuálně. Proto jednání takové osoby, i když připustí homosexuální jednání, vzhledem k nedostatku svobody není hříšné.

Zde je třeba se držet moudrosti morálního učení Církve, která varuje před zevšeobecňováním při posuzování jednotlivých případů. Skutečně mohou v jednotlivých případech nastat okolnosti, které míru viny jednotlivce snižují nebo dokonce ruší, zatímco v jiných případech ji mohou naopak zvyšovat. Čemu ovšem musí být v každém případě zamezeno, je právě nezdůvodněný a ponižující názor, že pohlavní chování homosexuálních osob je vždy zcela podrobno nucením, a je tedy bez viny. Ve skutečnosti je třeba i osobám s homosexuálními sklony přiznat onu zásadní svobodu, která je charakteristická pro lidskou osobu a která jí propůjčuje její důstojnost. Jako při každém odvrácení se od zlého díky této svobodě umožňuje božskou milostí osvětlené a posilněné úsilí vyhnout se i homosexuálnímu chování.

Co mají tedy dělat homosexuální osoby, které chtějí následovat Pána? V zásadě jsou povolány k tomu, uskutečňovat ve svém životě Boží vůli tak, že všechno utrpení a těžkosti, které vzhledem ke svému stavu snášejí, spojí s Kristovou obětí na kříži. Pro věřícího je jeho kříž obětí, která přináší požehnání, protože ve spojení s křížem z každé smrti vzchází život a vy-

koupení. I když tuto výzvu – přijmout Kristův kříž a snášet tak utrpení – budou někteří lidé zesměšňovat, je třeba mít na paměti, že právě to je cesta k vykoupení pro všechny, kteří chtějí následovat Krista.

Ve skutečnosti to není nic jiného než pokyn, který předložil apoštol Pavel Galaťanům, když řekl, že Duch v životě věřících je pokoj, láska, radost, velkodušnost, srdečnost, dobrota, věrnost, pokora a sebeovládání a pokračuje: *Nemůžete náležet Kristu, jestliže neukřížujete tělo s jeho vášněmi a žádostmi* (Gal 5,22.24).

Tuto výzvu je možné snadno špatně chápat, když se na ni díváme jako na nesmyslné úsilí a sebezapírání. Kříž je zajiště v určitém smyslu výraz sebezapření, ale jako takový stojí ve službě vůli Boha, který dal ze smrti vzejít životu a všechny, kdo mu důvěřují, uschopňuje, aby byli schopni jít po cestě ctnosti, a nikoliv po cestě neřesti. Velikonoční mystérium slavíme ve skutečnosti tehdy, když dovolíme, aby pronikalo tkání

každodenního života. Kdo se zpěčuje podřídit se Boží vůli, klade ve skutečnosti svému vykoupení do cesty překážky. Tak jako je Kříž ústředním výrazem vykupující Boží lásky k nám v Ježíši Kristu, tak se sebezápor homosexuálních osob mění ve zdroj sebeodevzdání, které je chrání před způsobem života hrozcím jejich duchovní zkárou.

Homosexuální osoby jsou vyzvány tak jako vůbec všichni křesťané k tomu, aby vedli čistý život. Když se snaží ve svém životě pochopit povahu osobního Božího volání, budou slavit svátost pokání s větší věrností a mohou v ní přijímat nezištně nabízenou Boží milost, aby se mohli dokonaleji stát Kristovými následovníky.

Katechismus katolické církve zdůrazňuje, že homosexuální osoby se skrze ctnost sebeovládání vychovávají k vnitřní svobodě a skrze podporu nezištného přátelství, modlitbu a svátostnou milost mohou a mají se postupně a rozhodně přibližovat ke křesťanské dokonalosti (srov. KKC 2359).

Cesta k osvobození od neřesti, kterou Církev homosexuálním osobám předkládá, je cesta, která realistickým a autentickým způsobem hájí jejich svobodu a lidskou důstojnost a nachází své potvrzení v růstu sociálního fenoménu, jakým je mezinárodní hnutí „ex gay“, ke kterému patří homosexuálové i exhomosexuálové, kteří nejsou ochotni podávat se svým nezřízeným sklonům. Jedná se zde o autentické hnutí, které má organizační základnu ve Spojených státech ve sdruženích „Exodus international“ a „Courage“. Homosexuálové a exhomosexuálové si pomáhají dosáhnout zlepšení života změnou životního způsobu a osvobozením od neřesti homosexuality. (Srov G. J. M. van den Aardweg, *Omossexualità: verso la liberazione*, in: *Studi Cattolici* XXXVII, n. 393, s. 812)

*Z Vobiscum 2/01
přeložil Iš-*

Jak se učím rozjímat růžencová „Tajemství světla“

Milovníci růžence jistě s radostí přijali iniciativu Sv. otce, který chce, aby rok od října 2002 do října 2003 byl Rokem růžence. Svět, který nás často chaoticky a nemilosrdně vrhá do časových tísní, stresů, kde člověk věčně „nemá čas“ a stává se neustále zmitaným zrnkem prachu v diktatuře honby za ziskem, je třeba něco, za co se můžeme pevně zachytit, co nás podrží, co nám nedá padnout. Prastará modlitba růžence se osvědčila v mnoha staletích, generacích a národech.

To, že stále má tolik co říci, je důkazem, že jde o dar od Boha. Že tento Bůh lásky, jak se nám zjevil ve svém Synovi, může být nejlépe spatřen pohledem Matky, která vždy své dítě vidí srdcem v pohledu jedinečné, s ničím nesrovnatelné lásky. Právě Maria nás nejlépe učí, jak vidět Ježíše, jak mu co nejlépe rozumět, jak k němu přilnout.

Pro mě bylo významným předelem v modlitbě růžence, když jsem při něm otevřel Písmo a jednotlivé zdrávasy každého desátku jsem provázel jednou větou z evangelia, která se týká toho tajemství a umožňuje, že srdce lépe proniká k jádru věci. Navíc samo Boží slovo nás orientuje a uvádí do hlubin tajemství. Tím člověk snáze překoná úskalí postupných zdrávasů, které by mohly vyznít někdy málo soustředěně nebo i naprázdno. Mimořádně Česká biskupská konference, která připravila a schválila knížku Rodina se modlí, otiskuje zde návod k tomu, jak se modlit „biblický růženec“ právě tímto způsobem. Pokud se modlí celá rodina, děti se mohou střídat v čtení krátké věty z Písma před každým zdrávasem. Brzy zjistí, že se dá celkem snadno a rychle naučit nazpaměť množství krátkých vět z Písma, které jako paprsek pronikají do našeho života. Tím se každý růženec stává zážitkem,

plným Božích podnětů přímo ze zdroje, podporou oživené představitosti a vnitřních hnutí.

Když Svatý otec vyhlásil ona nová růžencová „tajemství světla“, sám jsem si ihned našel v Novém zákoně věty, které mi umožňují hlouběji je prožít. Rád se s touto zkušeností rozdělím. Zde není třeba se ptát, zda je tato metoda oficiální či povolená, rozjímání je vždy ponecháno svobodě srdce, které rozjímá o Kristu spolu s Matkou Boží. A navíc, slova Písma znamenají, že necháváme mluvit samého Boha a jím jsme uváděni do nehlubšího tajemství Pánova života a působení. To by mělo být jistě přínosem i pro každého z nás.

Výběr biblických textů pro rozjímání při modlitbě růžence (tajemství světla):

I.

1. Jan Křtitel na poušti hlásal křest pokání. (Mk 1,4)
2. Lidé se od něho dávali křtít v řece Jordánu a vyznávali své hříchy. (Mk 1,5)
3. Jan kázal: „Za mnou přichází mocnější, než jsem já.“ (Mk 1,7)
4. „Mezi vámi stojí ten, koho vy neznáte.“ (Jan 1,26)
5. „Já jsem vás křtil vodou, on vás bude křtít Duchem Svatým.“ (Mk 1,8)
6. I Ježíš přišel k Jordánu za Janem, aby se dal od něho pokřtít. (Mt 3,13)
7. Jan se bránil a říkal: „Já bych měl být pokřtěn od tebe!“ (Mt 3,14)
8. Ježíš mu řekl: „Nech tak nyní, neboť je třeba, abychom zcela splnili Boží vůli.“ A Jan mu vyhověl. (Mt 3,15)
9. Jan řekl: „Viděl jsem, jak Duch sestoupil jako holubice z nebe a zůstal na něm.“ (Jan 1,32)
10. Z nebe se ozval hlas: „Ty jsi můj milovaný Syn, v tobě mám zalíbení!“ (Mk 1,11)

II.

1. Byla svatba v galilejské Káni a byla tam Ježíšova matka. (Jan 2,1-2)
2. Když došlo víno, řekla matka Ježíšovi: „Už nemají víno.“ (Jan 2,3)
3. Ježíš jí odpověděl: „Ještě nepřišla moje hodina.“ (Jan 2,4)
4. Jeho matka řekla služebníkům: „Udělejte všechno, co vám řekne.“ (Jan 2,5)
5. Ježíš řekl: „Naplňte džbány vodou.“ Naplnili je až po okraj. (Jan 2,7)
6. „Teď naberte a doneste správci svatby.“ (Jan 2,8)
7. Správce okusil vodu proměněnou ve víno. (Jan 2,9)
8. Řekl ženichovi: „Každý člověk předkládá nejdříve dobré víno, a teprve až se hosté podnapíjí, víno horší. Ty jsi uchoval dobré víno až do této chvíle.“ (Jan 2,10)
9. To byl počátek znamení, které Ježíš učinil. (Jan 2,11)
10. Tím zjevil svou slávu a jeho učedníci v něj uvěřili. (Jan 2,11)

III.

1. Ježíš pak chodil po celé Galileji. (Mt 4,23)
2. Učil a hlásal evangelium o Božím království. (Mt 4,23)
3. Uzdravoval mezi lidem každou nemoc a každou chorobu. (Mt 4,23)
4. Šly za ním velké zástupy. (Mt 4,25)
5. Ježíš hlásal: „Obraťte se, neboť se přiblížilo nebeské království.“ (Mt 4,17)
6. Ježíš řekl: „Já jsem světlo světa.“ (Jan 8,12)
7. „Kdo mě následuje, nebude chodit v temnotě, ale bude mít světlo života.“ (Jan 8,12)
8. „Ať vaše světlo svítí lidem, aby viděli vaše dobré skutky a velebili vašeho Otce v nebesích.“ (Mt 5,15)
9. Všichni žasli nad jeho učením. (Mk 1,22)
10. Učil je jako ten, kdo má moc, a ne jako učitel zákona. (Mk 1,22)

IV.

1. Ježíš vzal s sebou Petra, Jakuba a Jana. (Mk 9,2)
2. Vyvedl je na vysokou horu, aby byli sami. (Mk 9,2)
3. Když se modlil, výraz tváře se mu změnil. (Lk 9,29)
4. Jeho šat oslnivě zbělel. (Lk 9,29)
5. A hle, ukázal se jim Mojžíš a Eliáš, jak s ním rozmlouvají. (Mt 17,3)
6. Petr řekl: „Pane, je dobře, že jsme tady.“ (Mt 17,4)
7. Tu se zjevil oblak a zastínil je. (Mk 9,6)
8. Z oblaku se ozval hlas: „To je můj milovaný Syn, toho poslouvejte!“ (Mk 9,7)
9. Když se ten hlas ozval, byl už Ježíš sám. (Lk 9,36)
10. V oněch dnech nepověděli nic o tom, co viděli. (Lk 9,36)

V.

1. Bylo před velikonočními svátky. (Jan 13,1)
2. Ježíš věděl, že přišla jeho hodina. (Jan 13,1)
3. Projevil učedníkům lásku až do krajnosti. (Jan 1,1)
4. V tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb, vzdal díky, rozlámal ho a řekl: „Toto je moje tělo, které se za vás vydává.“ (1 Kor 11,23-24)
5. Podobně vzal po večeři i kalich a řekl: „Tento kalich je nová smlouva, potvrzená mou krví.“ (1 Kor 11,25)
6. „Kdykoli z něho budete pít, čiňte to na mou památku.“ (1 Kor 11,25)
7. Kdykoli totiž jíte tento chléb a pijete z tohoto kalicha, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde. (1 Kor 11,26)
8. „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v poslední den.“ (Jan 6,54)
9. „Vždyť mé tělo je skutečný pokrm a má krev je skutečný nápoj.“ (Jan 6,55)
10. „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm.“ (Jan 6,56)

Oltář jako střed rodiny

Na festivalu mládeže vyzval P. Jozo Zovko mladé účastníky, aby opět zavedli modlitbu do svých rodin.

Šest vizionářů uslyšelo v roce 1981 Mariina slova: „Jste potřební, vyhledala jsem si vás!“ Později řekla matka Boží celé farnosti v Medžugorje: „Jste pro mě důležité, vyhledala jsem si vás mezi ostatními.“ Dnes nám všem, kteří jsme se zde shromáždili, říká Matka Boží totéž jednomu každému z nás: „Tvoje ochota k oběti a tvoje láska jsou důležité. Tvoje ochota je důležitá. Potřebuji vás, jste pro mě důležití,“ opakuje stále Matka Boží. Proč?

Pro každého z nás existuje možnost, pokud to přijmeme, stát se nástrojem Mariiným, nástrojem poselství míru. Ježíš potřebuje Církev, potřebuje apoštoly. Matka Boží potřebuje mladé lidi, jako jste vy, aby pro ni pracovali.

V roce 1981 začala Matka Boží učit celou Církev, aby byla pozorná k důležitým bodům, které nám pomáhají, jak jít dál, které nám pomáhají, abychom rostli: „Jste pro mě důležití!“

Písmo svaté

„Milé děti, zapomněli jste na Písmo svaté ve svých rodinách. Vyhledejte opět Písmo svaté ve vašich domovech. Položte toto Písmo svaté na zvláštní místo.“ Uplynulo již mnoho let od té doby, kdy to Panna Maria řekla. Jaké má být to zvláštní místo? Má to být **rodinný oltář**, kolem kterého se celá rodina shromažďuje k modlitbě.

Je zapotřebí, aby se naše rodiny obnovily. Matka Boží říká, že jsme v našich rodinách ztratili a zapomněli Písmo svaté. Najděte opět Písmo svaté! Čtěte opět Bibli, poslouchajte, co vám Ježíš chce říct, a položte Bibli na zvláštní místo! Chcete-li obnovit rodiny v Německu, v Česku anebo v kterékoliv jiné zemi světa, pak najděte opět v rodině Bibli a začněte ji číst. Již v roce 1981 jsme zde v Medžugorje začali mluvit o rodinném oltáři.

Matka Boží nám řekla: „Milé děti, zapomněli jste na Boží slovo, zapomněli jste na Písmo svaté.“ Když člověk přijde do Medžugorje jako poutník, jako dívka nebo mladík, znamená to, že se musí rozhodnout dát Písmu svatému opět místo na svém oltáři.

Slyšet Boží slovo a přijímat je, to znamená *být blahoslavený*, říká Ježíš.

Maria Magdalena skrze Ježíšovo slova přijala milost obrácení, milost lítosti a našla skrze Slovo opět cestu k víře. Pro malomocné znamená Boží slovo odpuštění, osvobození a také uzdravení od jejich nemoci. Ti, kteří se starají, aby byli ve styku s Božím slovem, pro ty se stává chlebem a rybou, jak jsme slyšeli v evangeliu. V bouři a vichru na moři je Ježíšovo slovo záchra-

nou pro učedníky. Pro mrtvého Lazara je vzkříšením, když Ježíš řekne: *Lazare, pojď ven!*

Ježíšovo slovo je výzva k obrácení. Ani v dnešní době neztratilo svou sílu, protože je to slovo Boží. Proto znovu najít Bibli znamená opět vpustit Ježíšovo slovo do našich domovů, aby bylo živé tam i v našich srdcích. Nestáčí říct: „Četl jsem Písmo, vím, co tam stojí.“ Ježíšovo slovo nestáčí jen „pročíst“. Je třeba je *uchovávat ve svém srdci*, jako to činila Maria. Ono má v sobě vždy novou oživující sílu, která umí člověkem pohnout. Slyšet Ježíšovo slovo znamená prožít nové uzdravení, stát se skrze ně novým člověkem.

Mladí přátelé, udělejte něco pro Ježíše, něco pro Písmo svaté, aby bylo opět nalezeno. Vzpomeňte si, jak komunisté bojovali v Česku, v Polsku, v Rusku proti tomu, aby se šířila Bible!

Dnes může člověk např. v Česku říct „ne“ Ježíši a Pís-

mu svatému, může své srdce zavřít, jak to udělali lidé v Betlémě. Ale to by byla skutečná katastrofa, kdyby tomu tak bylo v dnešní době, kdy se víra stala svobodnou. Jste odpovědní za to, do jaké míry se rozšíří Boží slovo, Bible ve vašich rodinách, ve vašich zemích. Protože to závisí na vás, do jaké míry budete Boží slovo žít a vydávat svědectví o Ježíšově kříži.

Na tomto rodinném oltáři musí stát také kříž. Rodina se rodí před křížem. Před křížem se zrodila svátost manželství.

Kříž

Matka Boží nám říká: „Buďte často před křížem! Vyzývejte Ježíše na kříži!“ Poznat Ježíše ukřižovaného znamená najít lásku, poznat lásku. Není větší lásky než dát svůj život za své přitele! Dívat se na kříž znamená najít Přitele. Zde je někdo, můj Přítel, který dal za mě svůj život. Dívat se na kříž znamená poznávat Boží vůli a nabývat možnost ji také přijmout. *Otče, nikoliv má, ale tvá vůle ať se stane*, říká Ježíš. Když se díváme na Ježíše na kříži, začínáme se učit odpouštět; odpouštět všem lidem, kteří nám udělali něco zlého.

Náš chorvatský národ prožíval těžkou dobu, dobu války. Vás všechny Bůh osvobodil od komunismu a od války, ale náš národ musel přijmout a nést tento kříž.

20 km od Medžugorje je místo Mostar. To město bylo městem mostů, ale všechny mosty byly zničeny. Tradičně se na tomto místě nacházelo mnoho náboženství: židovství, křesťanství, islám. Satan vložil do lidského srdce svou myšlenku: myšlenku zničit ty druhé, přání zničit ty druhé s tím, že pak bude žít v míru sám se sebou. Tady je vidět plody války: tisíce rozbořených domů, statisíce mrtvých lidí, zbořené kláštery, školy a kostely. A to všechno docela blízko Medžugorje.

Z tohoto svatého místa můžeme vidět, jak je Satan silný.

Matka Boží nám to říká od svého počátku: „Milé děti, Satan je silný!“ Ale tato Satanova síla je již ve skutečnosti poražena Ježíšovou obětí na kříži.

Matka Boží řekla v roce 1982: „Milé děti, když se modlíte, modlete se před křížem za mír!“ Ano, mír je možný, když jsou lidé připraveni navzájem si odpouštět a prosit o odpuštění.

Když se Ježíš podíval na zástup v pustině, řekl: „Je mi líto těchto lidí!“ Tak to říká i dnes nám všem: „Je mi líto mého lidu!“ Modleme se za mír! Mír je možný! Proto patří do rodiny kříž, protože křížem se rodina učí odpouštět. Když Satan vloží svou myšlenku do srdce muži nebo ženě v rodině, i zde začne válka. Rozbiji se přitom všechny mosty a rodina ztratí mír. Co můžeme proti tomu udělat? Matka Boží nám říká: „Modlete se v rodině před křížem!“

Pamatujte na to: Matka Boží zde začala se šesti. Ve Starém zákoně začal Bůh s jedním, s Davidem, aby porazil Goliáše s jeho vojskem: „Neboj se, Davide. Vezmi si jen pět kamínků, a porazíš Goliáše!“

Ano je to možné!

Do srdcí mnoha lidí vložil Satan myšlenku: „Když zabiješ to malé dítě v matčině lůně, osvobodíš se...“ Člověk vyhledá lékaře a ještě mu zaplatí, aby tuto maličkou bytost odstranil. To je pro Církev veliký kříž. Stejně jako rozvedená manželství. Je možné tento „kříž“ zastavit, přemoci tuto myšlenku k vraždě? Je možno zastavit rozvody? Člověk si myslí – musím se rozejít se svým partnerem. Musím začít s jiným, abych byl šťastný... Je možné zastavit tuto myšlenku, říká Matka Boží v Medžugorje. Jděte se modlit před kříž!

Pokaždé, když se rodina modlí před křížem, učí se poznávat Boží vůli a přijmout ji, učí se odpouštět a říct: Ano, Pane, ať se stane tvá vůle! Můžete být malými Davidy a pomáhat svým

rodinám! Můžete přemoci tento egoismus v srdcích svých rodiců. I vaše rodina se může stát svatou katolickou rodinou!

„Zde je váš nový Učitel,“ říká Matka Boží. „Zde je můj Syn. Modlete se před znamením jeho lásky!“

Maria stojí pod křížem u svého Syna. Na svůj rodinný oltář do blízkosti kříže postav i její obraz, obraz Matky Boží.

Obraz Panny Marie

Ježíš tak velice miloval svět, že dal za něho svůj život, a my můžeme říci i o Marii, jeho Matce, že tak milovala svět, že všechno přijala, všechno obětovala, že všechno snesla: *Synu, to je tvá Matka!* Pohled na svou Matku, říká Ježíš z kříže. Svou vlastní matku nemůže člověk někomu prostě svěřit, když tuto matku miluje a ctí. Ježíš nesvěřil svou Matku Jidáši Iškarjotskému, nýbrž učedníkovi, kterého miloval! Na svém domácím oltáři máš mít proto postavený obraz Panny Marie na znamení toho, že ji přijímáš do svého domu, protože ona je ta, která tě miluje, která tě provází, žije s tebou tvůj život a vede tě. Tato dvě velká znamení, Matka a Syn, se musí vrátit do našich rodin, aby se skutečně obnovily. Ona nás učí, jak se máme modlit před křížem.

Na tvůj oltář patří také růženec.

Růženec

V Lurdech a také ve Fatimě a v Medžugorje Matka Boží stále opakuje: „Modlete se růženec, modlete se ho společně v rodinách.“ Stále znovu: Modlete se růženec!

Vzpomínám si na první doby zjevení, když komunisté zjevení zakazovali nebo chtěli zakázat. Vizionáři přišli do kostela. Bylo to tehdy první zjevení v kostele. Matka Boží přišla do kostela!

My jsme se modlili růženec. A během této modlitby se Matka Boží zjevila pod kůrem. Prošla kostelem až k oltáři a řekla: „Milé děti, děkuji vám, že jste uposlechly mé volání k modlitbě. Modlete se tak každý den!“

Vzpomínám si, že místní obyvatelé se snažili v té době modlit se v kostele celý žaltář a pak se modlili ještě dále ve svých domovech. Pak ale přišly jiné doby. Obyvatelé se začali starat o poutníky. Chodili do kostela stále méně a stále méně se modlili. Tak i vy se dostanete do pokušení říkat: „Už jsme se modlili dost!“ „Já se už nemohu víc modlit.“ Ale pamatujte si, kdykoliv si myslíš – já už nemám čas se modlit, já už jsem unavený, musím dělat něco jiného – jsou to myšlenky od tvého nepřítele.

Matka Boží by chtěla, abys při modlitbě růžence rozjímal, protože to znamená, že sám

Bůh se modlí v tobě. Je to tentýž Duch, Duch Svatý, který inspiroval apoštoly, aby napsali Písmo svaté, aby hlásali evangelium.

Když se nemodlíš srdcem a při tom myslíš na to, že musíš 50x opakovat „Zdrávas Maria“, nesmyslíš správně, protože růženec není žádné opakování. Modlitbu není možné opakovat. Každé Zdrávas Maria je nová milost, jako slunce, které neopakuje své paprsky, ale každý den dává zazářit novým, tak i modlitba dává stále novou sílu, protože se nacházíme u pramene. Bylo by směšné říkat: to je stále stejná voda, která tu vytéká. Nikoliv, to je stále nová voda. Tak je tomu i v růženci. Každé Ave Maria je nová milost, nové požehání, nová pomoc.

Na tvůj oltář tedy patří růženec. Tím vyznáváme: moje rodina se modlí, setkáváme se s živým Bohem! Když držíme v ruce růženec, není to nic jiného, než jako když se držíme pevně ruky své Matky, mateřské ruky Panny Marie. Růženec je síla, kterou všechno, co padlo, může opět povstat, všechno, co bylo ztraceno, může být opět nalezeno. Uchovávej růženec na svém rodinném oltáři jako znamení, že v tvé rodině se již něco změnilo.

Svěcená voda

A pak postav na svůj rodinný oltář ještě svěcenou vodu, aby sis stále připomínal svůj křest, že tímto křtem ses stal Božím dítětem. Svěcená voda nám dává novou sílu a chrání nás.

Tak budeš mít na svém rodinném oltáři kříž, Bibli, obraz Matky Boží, růženec a svěcenou vodu. Tak si můžeš stále připomínat poselství Matky Boží, poselství, která mají změnit tvůj život.

„Milé děti, já jsem vás zvolala, já jsem si vás vyhledala. Jste pro mě důležité, potřebuji vás!“

Matko a Královno míru, oroduj za nás!

Pomluvy na adresu P. Jozo Zovka

P. Jozo Zovko, kterého před krátkou dobou velmi kladně ocenil Jan Pavel II a který podle „TOP-29“ patří mezi „katolíky století“, stal se předmětem pomlouvačné kampaně, na které se podílejí agentury CNS, Kathpress a KNA. Kathpress tvrdí, že tento františkán byl suspendován podle kán. 1378. Jiná zpráva Kathpress jej dokonce obviňuje ze sexuálního obtěžování žen v Medžugorje. Všechny tyto zprávy mají zřejmě za cíl ruinovat tohoto celosvětově velmi známého kněze.

Generální vikář řádu františkánů potvrdil písemně agentuře Kath-net 21. listopadu, že P. Zovko je váženým členem provincie františkánů Nanebevzetí Panny Marie v Hercegovině: „Prohlašuji, že v řádu nikdy nebyl suspendován!“

Také P. Slavko Soldo, provinciál františkánské provincie v Hercegovině, prohlásil již 14. listopadu v Mostaru v písemném stanovisku: „P. Jozo Zovko je váženým členem našeho společenství. Byl farářem v Medžugorje v době, kdy zde začala zjevení v roce 1981. Bylo to v době komunistického režimu v naší zemi. Jako farář z Medžugorje byl postaven před soud a držen ve vězení. Po svém propuštění šířil poselství Matky Boží, královny Míru.“ Za jeho propuštění se zasadila „Amnesty international“.

P. Jozo Zovko je „známý jako charismatický kněz, který trpěl pro svou víru a dále pro ni trpí. Tráví mnoho času na modlitbách, většinu času tráví v kostele, až 10 hodin denně. Působí jako rádce a kazatel.“

Kath-net

Ti, kteří vystupují proti němu, jsou především odpůrci mariánských zjevení v Medžugorje. Požádal o povolení k cestě do USA, které mu bylo uděleno. Tam navštívil úspěšně státy New York, Floridu, Kalifornii, Texas, Minnesotu, Kansas, Illi-

nois a Massachusetts. Ve státě Washington měl být údajně vyhoštěn z katedrály jakožto suspendovaný kněz.

Pikantní na celé věci je skutečnost, že P. Jozo Zovko byl na samém počátku největším skeptikem, pokud jde o mariánská zjevení, a vůbec ne jejich spoluniciátorem, jak to tvrdí Kathpress a KNA. Velice si ho váží kardinál Schönborn a arcibiskup Eder. Kampaň německých agentur souvisí s jeho připravovanou návštěvou v Paderbornu, kde je očekáván 2. prosince v 16 hod. v tamním dómu.

Na dotazy, se kterými se v této věci obrátila agentura Kath-net na ordinariát v Mostaru, nedostala nikdy žádnou odpověď. Podobné zkušenosti mají i jiné agentury.

MILINGO OPĚT NA VEŘEJNOSTI

Jižně od Říma v opatství Casamari sloužil zambijský arcibiskup Milingo mši svatou a ukončil tak rok pokání a mlčení. Italská média sdělují, že chce odejet na několik týdnů do Zambie, aby s tamními biskupy slavil mši smíření. Tam vyvolala jeho účast na masové svatbě Moonovy sekty velké pohoršení.

hanobí, ale co říci o těch, kteří hanobí své vlastní bratry, znevažují je i jejich dílo, ačkoliv s nimi mají sdílet stejnou víru? Není možno, aby nepřišla pohoršení, ale běda tomu, skrze něhož přicházejí.

Možná, že si to nepřipouštíme, ale je to stále neznalost Mesiáše, která zůstává i nadále hlavní příčinou nedorozumění mezi lidmi, a to nejen mezi křesťany a pohany, ale i mezi křesťany navzájem; a bylo tomu tak již na samém počátku, kdy ještě nebylo křesťanství roztrženo na tisíce denominací. I katolíci si mezi sebou nerozumí především proto, že ve skutečnosti neznají Mesiáše. Ne že by o něm nevěděli, ale rozcházejí se, protože na místě jeho správného poznání mají dosazeny své vlastní představy. Místo aby se mu pokorně odevzdali a dovolili mu, aby je k slávě Otce přetvářel podle svého obrazu, utvářejí si jeho obraz sami podle sebe a domnívají se, že tím slouží Bohu. Kdo si „upravuje“ Krista, upravuje si i jeho přikázání. To má za následek, že se stále více vytrácí z vědomí i svědomí skutečná podstata hříchu, a to i hříchů nejhanebnějších.

A tak Ježíš sám v průběhu dějin opakovaně koriguje zkreslené představy tím, že zjevuje svou pravou tvář; a zjevuje ji nikoliv učeným a moudrým, ale maličkým, jako jsou Markéta Alacoque, Terezie z Lisieux či Faustina Kowalská, otec Pio a další. Korigovanou podobu Mesiáše však od nich někteří neradi akceptují a nejednou proti nim postupují, dokonce oním způsobem známým již tisíciletí.

Není však jiného opravdu sjednocujícího středu, než je pravá Kristova tvář. Abychom ji doopravdy objevili, k tomu nestačí ani nevedou horečné aktivity při vymýšlení projektů a budování struktur, ale její pokorné nazírání pohledem jeho Matky, jak nás k tomu podně-

cuje *Rok svatého růžence*. Než jsme se nadáli, uplynuly z něho již dva měsíce.

Kéž bychom nepromarnili zbývajících deset! Uplynula už také podstatná část adventu.

Kéž bychom se nepřizpůsobovali zvláště nyní tomuto světu, který tak dokonale a rafinovaně sekularizoval vánoční tajemství, ale hledali upřímně tvář novorozeného Krista!

-red-

3. ADVENTNÍ HYMNUS (od sv. Řehoře Velikého)

Creator alme siderum

Ty dobrý Stvořiteli hvězd a věčné světlo věřících, Ježíši, Vykupiteli, slyš vroucí naší prosby hlas.

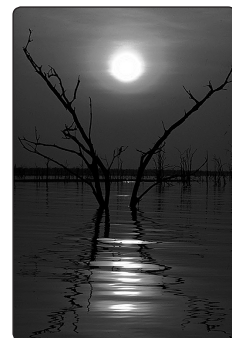
Ty, aby vesmír nezhylnul útokem ďábla lstivého, vedený láskou nesmírnou pro chorý svět ses lékem stal.

Bys všeho světa nepravost na kříži smrti odčinil, z panenské čisté svatyně jak čistá oběť vycházíš.

Až moc a slávy velebnost s Tvým jménem zahřmi vesmírem, jak na nebi, tak v podsvětí každé se sklóní koleno.

Pokorně Tebe prosíme, jenž Soudcem budeš posledním: Zbrani své božské milosti nás ochraň před nepřáteli.

Moc, chvála, čest i sláva buď Bohu Otci i se Synem i s Duchem Utěšitelem vždy, od věků až na věky. Amen.

Skutečná tvář otce Pia (50)

Když jsem se vrátil, všiml jsem si, že otec náhle zbledl. Při pohledu na jeho bezkrvé rty jsem se polekal. Stále opakoval: „Ježíši, Maria!“, a to hlasem stále slabším.

Vstal jsem, abych zavolal někoho z řeholníků, ale on mě zdržel: „Nikoho nebud!“ Ale já už jsem přeběhl několik kroků chodbou a on mě stále volal: „Nechci nikoho!“ Odmítl jsem prosebným hlasem: „Duchovní otče, dovol mi, abych tentokrát udělal to, co mám v úmyslu!“ Zamířil jsem k cele bratra Mariána, ale když jsem cestou uviděl otevřené dveře bratra Viléma, vstoupil jsem, rozsvítil světlo a zatřásl jsem jím, abych ho probudil: „S otcem Piem je zle!“ zvolal jsem. Bratr Vilém se v mžiku ocitl v cele otce Pia a já jsem běžel k telefonu, abych zavolal doktora Salu. Neuplynulo ani deset minut, když se lékař objevil a ihned připravil injekci. Padre Pio ustavičně opakoval: „Ježíši, Maria!“

Mezitím přišli další lékaři, které z nemocnice zavolal dr. Sala, a s nimi i Mario Penelli, synovec otce Pia. Já jsem zavolal otce kvardiána a jiné mnichy.

Zatímco lékaři připravovali pro nemocného kyslíkovou masku, otec Pavel mu udělil svátosti umírajících. Mniši kolem se modlili na kolenou.

Blížily se 2 hodiny a 30 minut, když otec Pio lehce naklonil hlavu a vydechl naposled.

Zatím na esplanádě podél silnice vedoucí ke klášteru hous-

tl dav a byl stále více neklidný. Brána nového kostela zůstávala zavřená. Nastala hodina mše svaté. Ranní chlad pronikal poutníkům do morku kostí. Všichni bez výjimky byli „adoptovaní“ synové otce Pia a cítili, že jsou oprávněni využívat jeho nevyčerpatelné srdce. A tu se začíná šířit zpráva, že toto srdce, proražené kopím jako Srdce jeho Mistra, přestalo navždy tlouci.

Pořádková služba, povolána v rychlosti z celého okolí, přišla, aby ovládla zástup, ale „děti“ otce Pia, i když je zaplavil úžas, se nepoddávají, protože otec je učil, aby měli úctu k „naší paní Smrti“! Nikdy nebude napsána kniha o poutech, jaká spojují tyto nesčetné poutníky s ochráncem, který je adoptoval. Nyní překročil hranici smrti. Ne nadarmo jim přikazoval, aby ho nazývali otcem. Jako svatý Pavel znal bolest, jakou otec platí za to, že snímá z hříšných dětí dusící masku a vrací jim skutečnou tvář.

Bylo však zapotřebí ukázat tomuto plačícímu davu naposled tělesné ostatky „otce všech“. Bolest zástupu byla dojemná, ale lidé nepropadali přehnanému zoufalství. Jakási žena se ozvala tichým hlasem: „Pro mne je otec stále přítomný.“ Od chvíle své smrti upevňoval otec Pio svou přítomnost v duších, se kterými byl bezprostředně spojen i mimo reálné rozměry. Mimosvětový život světců je tajemstvím jejich přítomnosti.

Lidi ho nicméně toužili uvidět, políbit naposledy jeho ruce i nohy, jeho hábit, jeho škapulír. Zpráva o jeho smrti se bleskově rozletěla celým světem. Vzdálené děti začaly přijíždět letadly, vlakem, auty.

Ve chvíli pohřbu spolubratři otce Pia užasli: po stigmattech ani stopy! Na místě otevřených ran, ze kterých plynula krev, tolikrát prověřovaných v průběhu padesáti let, byly nyní

tenké slupky, které nakonec odpadly. Tam, kde byla rána, byla nyní kůže „hladká jako pleť nemluvněte“.

Tento fakt přítomné udivil, překvapil a je třeba přiznat, že některé i pohoršil. Než bylo jeho tělo vystaveno na veřejnosti, oblékli mu jako za života hrubé ponožky a rukavice bez prstů. Nejvíce překvapení byli lékaři, kteří ho znali a ošetřovali. Je to něco neslýchaného, že by se rány zhojily na mrtvém těle. A přece jich už nebylo, nebyly tu uvnitř stigmat otvory, jejichž nediskrétní zkoumání mu způsobilo tolik utrpení. Jeden z přítomných lékařů v rozhovoru se mnou zařadil tento fenomén mezi stejné zázraky, jako byl vznik stigmat.

A mně se zdá, že Bůh neměl nejmenšího úmyslu popřít jejich pravost, nýbrž právě naopak, chtěl jednou provždy potvrdit autentičnost těchto ran, jimiž označil svého učedníka.

Jako Kristus na kříži i Padre Pio musel prolévat svou krev až do poslední kapky. Zemřel, když se zastavilo kapátko. Dal mu to Nejvyšší předem na vědomí? Faktem je, že po smrti byl „bílý jako kapesník“. Říkali o něm: „Krásný, vyznačuje dokonalý pokoj“, „voskově bledý“, „průzračný“, „zářící“. Svědkové se marně snažili vyslovit dojem, jaký vyvolávalo „tělo skrz prozářené“.

Kostelní brána se konečně otevřela v 8.30 a hrne se do ní natlačený dav, který tu čeká již mnoho hodin. Každý se chce dotknout rakve, uvidět ho, dotknout se ho naposled, předat mu svůj vzkaz do nebe, ujistit se, že bude vyslyšen. Neznáme jejich jména, ale z jistých pramenů víme, že přispěchali do San Giovanni Rotondo z Kanady, z USA, z Brazílie, z Argentiny, odevšad.

Fronta se nezmenšuje, naopak roste. Marně se kapucini snaží ve 23 hodin kostel zavřít. Pod nátlakem davu musí zůstat brána otevřená. Někteří čekali

dvě i více hodin. Unavení karabiníři, kteří udržují pořádek, jsou u konce svých sil, střídají se, by vydrželi. Neznamená to, že tu vznikaly zmatky, ale bylo nutno usměrňovat proud, pomáhat cizincům, informovat nově příchozí.

Pohřební obřady začaly 26. září v 19 hodin koncelebrovanou mší 24 kněží v čele s generálem řádu. Po homilii byla přečtena kondolenční depeše Pavla VI. a nakonec otec kvardián udělil všem shromážděným poslední požehnání otce Pia.

Již v roce 1923 vyslovil pokorný kapucín přání, aby jeho ostatky byly uloženy v tichém koutku této země „jako znamení lásky k Božimu lidu, přítomnému v mých modlitbách.“

Přání bylo respektováno. Hrob otce Pia v kryptě kostela v San Giovanni Rotondo, stále ozdobený květy, stal se místem setkání nesčetných jeho dětí, které zde přijímají jeho duchovní milosti. Nikdo, kdo přichází do Monte Gargana, centra poutníků a místa záchrany, neodchází nevyšlyšen, a to nikoliv pouze díky přímlově a prostřednictví otce Pia. Nepřestáváme opakovat: podrobení se Boží vůli v jejich nekonečných rozměrech, přijetí kříže, který se staví do cesty a vede k zoufalství, spolupráce na díle otce Pia podle vlastních skromných sil, to všechno je větší zázrak než vyléčení rakoviny. Mohlo by se zdát, že Padre Pio se po smrti zdokonaluje v mobilizaci svých vojsk, která přicházejí Církvi na pomoc. Podívejme se letmo na jeho „dědictví“.

Modlitební skupiny, které se ustavují ve světě, iniciovalo jeho srdce, planoucí láskou, jako odpověď na stále naléhavější výzvy papeže. Jedním z největších neštěstí naší doby, můžeme přímo říct samým zdrojem neštěstí, je zapominání, že první místo patří vždy Bohu. Modlitba je tím prostředníkem, který nás spojuje s Bohem. Nezvyklost díla otce Pia spočívá v jeho nesmírné

NOVÍ SEMINARISTÉ

Největší počet nových seminaristů v Rakousku má diecéze St. Pölten. Nejhůře je na tom diecéze Linec, kde hrozí semináři v nejbližších letech jeho zavření. Diecézi St. Pölten spravuje „konzervativní“ biskup Kurt Krenn, zatímco diecéze Linec je pověstná svou tendencí „laicizovat“ farnosti.

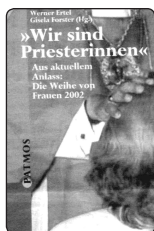
pružnosti: žádný rámec, žádná pravidla, prostě uplatnění evangelia. 5. května 1955 upřesnil Padre Pio svůj úmysl takto: „Kdykoliv se shromáždíte k společné modlitbě nebo k setkání při společném pohoštění pod vedením vašich pastýřů a duchovních vůdců, každý z vás musí být ohniskem víry a lásky, ve kterém je přítomen osobně sám Kristus.“

Zvláštností modlitebních skupin otce Pia byla jejich přímá závislost na Církvi. Přítomnost kněze představovala nezbytnou podmínku z toho důvodu, aby nedocházelo k odchýlkám, improvizaci a nediskrétnosti. Úmyslem otce Pia ve shodě se záměry Církve byla také modlitba růžence. (Pokračování)

My jsme kněžky

Těch několik žen, které se daly v Rakousku „vysvětit“ na kněžky, vydalo knihu, ve které popisují své životy. Jedna z nich, Angela White, popisuje původ svého „povolání“.

Narodila se v Kremži na Dunaji. Jako katolická dívka se setkala s otcem Piem a s matkou Terezou. Později se stala ženou amerického guvernéra v Ohio a navštívila se svým mužem Afriku. Pomáhala při budování amerického obchodního zastupitelství v Lagosu.

Pak píše doslova toto: „Jako znamení vděčnosti uvedli nás Oxi of Ife, náčelník kmene Yuruba, a Zlatá matka, stará pohanská kněžka, do svého společenství. Během tohoto pohanského iniciačního obřadu jsem si náhle uvědomila, že tento den se v katolické církvi slaví Velký pátek. Dva dni nato jsem vyhledala velikonoční mši, která mi utkvěla v paměti, protože se tu harmonicky prolínaly evropské a africké prvky. Po svatém přijímání jsem myslela na starou kněžku. Ta mi totiž slíbila, že sílu jejího kněžského titulu, na kterém jsem při iniciaci získala podíl, pocítím po její smrti.“

Kněžky při tiskové konferenci

V Obecním vlastivědném muzeu ve Švábenicích u Vyškova je při příležitosti 5. výročí otevření tohoto muzea každou neděli a svátky (mimo Štědrého dne) od 15. prosince do 26. ledna 2003 od 14.00 do 17.00 hodin otevřena velká výstava s názvem **Hvězda svítí nad Betlémem**. Výstava je složena z tisíců pohlednic a obrázků s náměty kostelních, muzejních a lidových Betlémů naší a zahraniční produkce. Příležitostně je možné navštívit stálé expozice památek obce jak v Obecním tak i v Kostelním muzeu. Vstupné dobrovolné – jste srdečně zváni.

Liturgická čtení

Neděle 15. 12. – 3. neděle adventní

1. čt.: Iz 61,1-2a.10-11
Lk 1,46-48a.48b-50.53-54
Odp.: Iz 61,10b (*Můj duch jáásá v mém Bohu!*)
2. čt.: 1 Sol 5,16-24
Ev.: Jan 1,6-8.19-28

Pondělí 16. 12. – ferie

1. čt.: Nm 24,2-7.15-17a
Ž 25(24),4-5ab.6+7bc.8-9
Odp.: 4a (*Ukaž mi své cesty, Hospodine!*)
Ev.: Mt 21,23-27

Úterý 17. 12. – ferie

1. čt.: Gn 49,1a.2.8-10
Ž 72(71),1-2.3-4ab.7-8.17
Odp.: srv. 7 (*V jeho dnech rozkvetě spravedlnost a hojnost pokoje navěky.*)
Ev.: Mt 1,1-17

Středa 18. 12. – ferie

1. čt.: Jer 23,5-8
Ž 72(71),1-2.12-13.18-19
Odp.: srv. 7 (*V jeho dnech rozkvetě spravedlnost a hojnost pokoje navěky.*)
Ev.: Mt 1,18-24

Čtvrtek 19. 12. – ferie

1. čt.: Sd 13,2-7.24-25a
Ž 71(70),3-4a.5-6ab.16-17
Odp.: srov. 8 (*Nechť ústa má oplývají chválou, abych zpíval o tvé slávě.*)
Ev.: Lk 1,5-25

Pátek 20. 12. – ferie

1. čt.: Iz 7,10-14
Ž 24(23),1-2.3-4ab.5-6
Odp.: srov. 7c.10b (*At' vejde Hospodin, on je král slávy!*)
Ev.: Lk 1,26-38

Sobota 21. 12. – připomínka sv. Petra Kanisia

1. čt.: Pis 2,8-14 nebo Sof 3,14-18a
Ž 33(32),2-3.11-12.20-21
Odp.: 1a.3a (*Radujte se, spravedliví, z Hospodina, zpívejte mu píseň novou.*)
Ev.: Lk 1,39-45

Breviář pro laiky

Uvedení	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
do první modlitby dne:	15.12.	16.12.	17.12.	18.12.	19.12.	20.12.	21.12.
Antifona	42	42	122	122	122	122	122
Žalm	786	786	786	786	786	786	786
Ranní chvály:							
Hymnus	42	42	122	122	122	122	122
Antifony	93	1046	125	125	125	125	126
Žalmy	1030	1046	1062	1076	1093	1108	1124
Kr. čtení a zpěv	94	98	126	129	133	136	139
Antifona k Zach. kantiku	94	98	126	130	133	136	140
Prosby	94	98	126	130	133	136	140
Záv. modlitba	95	99	127	130	134	137	140
Modlitba během dne:							
Hymnus	43	43	123	123	123	123	123
Antifony	44	44	124	124	124	124	124
Žalmy	1035	1051	1067	1081	1097	1113	1128
Krátké čtení	95	99	127	130	134	137	141
Záv. modlitba	95	99	127	130	134	137	140
Nešpory:							
Hymnus	41	41	41	121	121	121	121
Antifony	92	96	1056	125	125	125	114
Žalmy	1025	1040	1057	1072	1087	1102	1133
Kr. čtení a zpěv	92	96	100	128	131	135	115
Ant. ke kant. P. M.	93	97	100	128	132	135	142
Prosby	93	97	100	129	132	135	115
Záv. modlitba	95	95	99	127	130	134	117
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1238

Malice cyrilometodějská s. r. o. nabízí z jiných nakladatelství

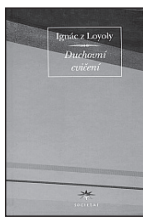

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:
Malice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24,
771 11 Olomouc 1; e-mail: knihy@malicecm.cz,
tel.: 585 500 431, fax: 585 222 803

Ignác z Loyoly: DUCHOVNÍ CVIČENÍ

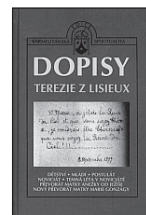
Knížka není asketickou příručkou ani bezprostředním návodem k rozjímáním. Je výsledkem duchovních zápisků, které si sv. Ignác (1491–1556) zaznamenal během své konverze. Druhé revidované vydání, v nakladatelství Refugium první.

*Refugium, váz., desky,
115x180 mm, 144 stran, 150 Kč*

ních krůčků až po poslední měsíce života v karmelitánském řádu. Dopisy jsou doprovázeny poznámkami, které mohou čtenáři pomoci snáze pochopit dobové realie.

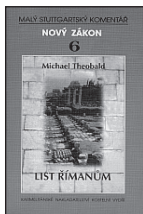
*Karmelitánské nakladatelství,
váz., desky, A5, 344 stran, 295 Kč*

Michael Theobald: LIST ŘÍMANŮM

Novinka v ediční řadě Malý stuttgartský komentář. Tentokrát je to rozsáhlý komentář k novozákonnímu listu Římanům. M. Theobald (vyučuje Nový zákon na univerzitě v Tübingenu) označuje ve své předmluvě tento list jako „základní kurz víry“.

*Karmelitánské nakladatelství, brož.,
zúž. A5, 490 stran, 395 Kč*

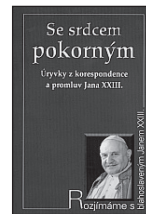
SE SRDCEM POKORNÝM

(Úryvky z korespondence a promluv Jana XXIII.)

Vybrala a uspořádala Pierpaola Taccaliti

V edici „Rozjímáme s“ vychází sbírka věnovaná papeži, který stál u zrodu II. vatikánského koncilu. Jan XXIII. za svou jedinou životní zásluhu považoval bezvýhradné naslouchání Boží vůli, což se plně odráží v celém jeho apoštolátu. Celá první polovina knihy je složena z ukázek Janovy korespondence, druhá polovina obsahuje výběr z jeho promluv a encyklik.

Paulínky, brož., zúž. A5, 208 stran, 195 Kč

Bob Hartman:

BŮH PÍŠE I NA KŘIVÝCH ŘÁDCÍCH

Bible je překvapivě plná pokřivených charakterů, ba dokonce velkých ničemů. V příbězích Boba Hartmana poznáme biblické provinilce, kteří se polepšili a obrátili k lepšímu, ale i opravdické bídáky, kteří se dočkali zasloužené odplaty.

*Karmelitánské nakladatelství,
brož., A5, 152 stran, 129 Kč*

Anna Maria Canopi: SETKÁNÍ S JEŽÍŠEM

Každý člověk má v srdci mnoho otázek, které by chtěl položit někomu, kdo ho slyší, ale především má potřebu umět poslouchat a vnímat, že skutečně je Někdo, kdo k němu mluví. Tato kniha nám má pomoci rozpoznat, co k nám tento Někdo hovoří, má být cestou, která nás vede ke zvnitřnění tam, kde se Slovo rozeznívá v celé své váze pravdy a lásky, v celé své tvořící a obnovující síle. Základem celé knihy jsou jednotlivé úryvky z evangelia, líčící Kristova setkání s jeho současníky, na jejichž základě pak autorka rozvádí své meditace, původně určené pro její řádovou komunitu.

Paulínky, brož., zúž. A5, 136 stran, 149 Kč

DOPISY TEREZIE Z LISIEUX

Ucelený soubor korespondence jedné z největších osobností moderní spirituality. Dopisy jsou rozděleny do několika celků a čtenář tak může jejich prostřednictvím sledovat život světice od jejích prv-

779 00 Olomouc 9
706 43/02
P.P.

TISK

771 11 Olomouc 1
Dolní nám. 24
Malice cyrilometodějská s. r. o.